

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

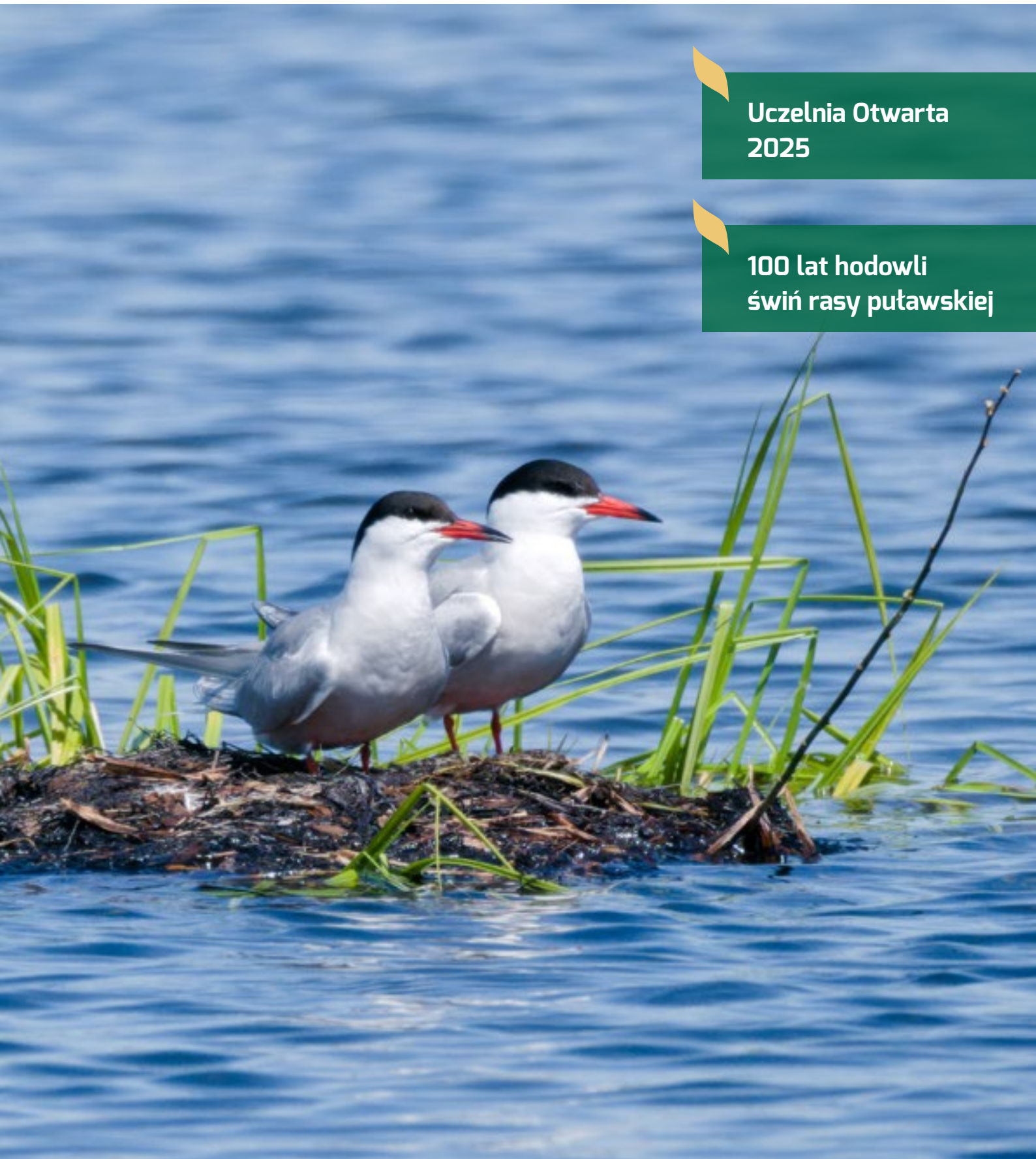
PL ISSN 1899-346X

Rok XXX Nr 2(125)

kwiecień–czerwiec 2026

**Uczelnia Otwarta
2025**

**100 lat hodowli
świń rasy puławskiej**

Zmysły

Czytaj str. 36
Fot. Piotr Barwicki

W NUMERZE

WYDARZENIA

- 1 Uczelnia Otwarta 2025
- 2 Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 3 Kalendarium
- 7 Warsztaty polsko-ukraińskie
- 8 Komisja Cyfryzacji w Lublinie
- 12 Jubileusz prof. Ryszarda Baryły i spotkanie w Zwierzyńcu
- 14 MlekoLab
- 20 Blisko praktyki rolniczej
- 21 Dietetyka dla wszystkich
- 25 Dzień Kariery 2026
- 31 XII Gala Akademickiego Lauru Dziennikarskiego

KONFERENCJE SZKOLENIA

- 5 Nauka dla postępu biologicznego
- 9 Współdzielenie przestrzeni
- 15 Konferencja dyrektorów bibliotek naukowych o profilu przyrodniczym
- 24 NAFSA 2026 – w centrum światowej współpracy akademickiej
- 26 Siła danych w służbie nauki – podsumowanie warszawskiej konferencji CEN 2026

STUDENCKIE KOŁA NAUKOWE

- 16 Środowisko – Roślina – Zwierzę – Produkt

WOKÓŁ NAUKI

- 18 Studenci tworzą innowacyjne narzędzie do monitoringu jakości wód
- 19 Monitoring jakości gleb w rejonie oddziaływania LW Bogdanka SA
- 22 Świnie rasy puławskiej – 100 lat hodowli (1926–2026)
- 28 Rok owocnej współpracy i rozwoju – podsumowanie wizyty native speakerki języka angielskiego na naszym uniwersytecie
- 29 Wartości lecznicze i funkcjonalne tymianku

ERASMUS+

- 32 Na Uniwersytecie w Buenos Aires

HOBBY/PASJE

- 33 Kozia joga – relaks, ruch i kontakt ze zwierzętami
- 36 Zmysły
- 37 Droga do abstrakcji

WSPOMNIENIE

- 34 Prof. dr hab. Marian Kaproń (1948–2026)

SPORT

- 38 Sukcesy sportowe studentów UP w Lublinie w roku akademickim 2025/2026

Uczelnia Otwarta 2025

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie został wyróżniony Srebrną Statuetką „Uczelnia Otwarta” oraz certyfikatem w ogólnopolskim Rankingu Uczelni Przyjaznych Studentom „Uczelnia Otwarta 2025” organizowanym przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej przy wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ranking i zdobyte w nim miejsce stanowią potwierdzenie zaangażowania naszej uczelni w tworzenie nowoczesnego, dostępnego i przyjaznego środowiska akademickiego, odpowiadającego na potrzeby studentów. Docenione zostały działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami, inicjatywy wspierające równość szans edukacyjnych, budowanie przestrzeni wolnej od dyskryminacji, a także rozwój aktywności naukowej, społecznej i kulturalnej studentów.

Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 17 czerwca 2026 r. w Warszawie. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie reprezentowały dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni, prorektor ds. studenckich i dydaktyki, oraz Weronika Huszcz, przewodnicząca Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego.

„Jesteśmy dumni z uzyskanych wyróżnień, ponieważ są one potwierdzeniem, że działania, które podejmujemy, znajdują uznanie również na arenie ogólnopolskiej. Szczególnie cieszy nas Srebrna Statuetka w kategorii uczelni przyrodniczych” – podkreśliła dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni.

Ranking „Uczelnia Otwarta” został zainicjowany w listopadzie 2025 r. przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Parlament Studentów RP.

W pierwszej edycji udział wzięło 58 szkół wyższych reprezentujących różne typy uczelni z całej Polski. Proces oceny miał charakter wieloetapowy i obejmował analizę dokumentacji, badania ankietowe wśród studentów, ocenę ekspercką oraz weryfikację publicznie dostępnych informacji i procedur funkcjonujących na uczelniach. Tylko 24 uczelnie otrzymały certyfikat i tytuł Uczelni Otwartej.

Dziękujemy wszystkim jednostkom i pracownikom, którzy dostarczyli informacji do wypełnienia ankiety rankingowej.

Zuzanna Skwarek

Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wydawca: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Rada Programowa: Marcin Arciszewski, Barbara Futa, Agnieszka Kubik-Komar, Barbara Marcinek, Monika Michalak-Majewska, Krzysztof Olszewski, Krystyna Piotrowska-Weryszko (przewodnicząca).

Redakcja: Monika Jaskowiak – redaktor naczelny (e-mail: monika.jaskowiak@up.lublin.pl), Anna Wypychowska. **Korekta:** Agnieszka Brach, Agnieszka Litwińczuk, Renata Żelik.

Współpraca: Dział Rekrutacji i Promocji.

Projekt graficzny i łamanie: AZKO Zbigniew Kowalczyk. **Adres redakcji:** 20-950 Lublin, ul. Akademicka 15, skr. poczt. 158, tel. 81 445-68-05, e-mail: wydawnictwo@up.lublin.pl. **Druk:** Drukarnia Standruk w Lublinie, ul. Rapackiego 25

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i modyfikacji tytułów.

Fotografia na 1 str. okładki: Rybitwy rzeczne. Fot. Miłosz Pogorzelski

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Posiedzenie w dniu 27 marca 2026 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek w sprawie zatrudnienia dr hab. Moniki Kędzierskiej-Matyszek na stanowisku profesora uczelni.

Senat poparł wniosek w sprawie powołania mgr. Grzegorza Lińskiego na kierownika Centrum Informatyki.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- ustalenia programu studiów dla kierunku akwakultura studia stacjonarne pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim;
- zaopiniowania wniosku o wtrzymanie naboru i likwidację stacjonarnych studiów drugiego stopnia kierunku doradztwo ogrodnicze;
- doskonalenia programu studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku biotechnologia;

- doskonalenia programu studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku technologia żywności i żywienia;
- zasad odpłatności za usługi edukacyjne dla cykli studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie rozpoczynających się w roku akademickim 2026/2027;
- zmiany Uchwały nr 65/2024-2025 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 czerwca 2025 r. w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w roku akademickim 2026/2027.

Posiedzenie w dniu 24 kwietnia 2026 r.

Rektor Krzysztof Kowalczyk wręczył dyplomy potwierdzające przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe studentom Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Otrzymali je: Rafał Banaszkiewicz, Daria Haraf, Kacper Lewikowski, Dawid Kazimierz Ramotowski, Jacek Sitko (jako jedyny uzyskał stypendium bez wsparcia opiekunów z uczelni), Paulina Magdalena Wac. Następnie opiekunom: dr. hab. Piotrowi Listosowi, prof. uczelni, dr. Agnieszce Chałabis-Mazurek (Kacper Lewikowski), dr. Zbigniewowi Bełkotowi (Daria Haraf), dr. Kamilowi Drabikowi (Rafał Banaszkiewicz, Paulina Magdalena Wac), dr. hab. Edycie Paczos-Grzędzie, prof. uczelni (Paulina Magdalena Wac), dr. inż. Izabeli Podgórskiej-Kryszczuk (Dawid Kazimierz Ramotowski), dr. inż. Ewelinie Zielińskiej (Dawid Kazimierz Ramotowski). Rektor i prorektor Urszula Kosior-Korzecka podziękowali również mgr inż. Annie Woźniak, kierownikowi Działu Organizacji i Toku Studiów za nieodwołne wsparcie w przygotowywaniu wniosków od strony formalnej.

Senat podjął uchwałę w sprawie wszczęcia postępowania opiniodawczego o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Wołodzimierzowi Zagorskiemu.

Senat pozytywnie zaopiniował kandydaturę prof. dr. hab. Zbigniewa Pastuszaka i prof. dr. hab. inż. Andrzeja Lepiarczyka na

recenzentów w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Wołodzimierzowi Zagorskiemu.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- doskonalenia programu kształcenia w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie od naboru 2026/2027;
- określenia zasad rekrutacji do Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w roku 2026/2027;
- zmian organizacyjnych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki;
- doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia kierunku informatyka przemysłowa;
- ustalenia programu studiów dla kierunku informatyka przemysłowa studia stacjonarne drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim;
- zmiany Uchwały nr 27/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- zmiany Uchwały nr 48/2017-2018 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Podyplomowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Posiedzenie w dniu 29 maja 2026 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie wszczęcia postępowania opiniodawczego o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Bogumile Annie Kaniewskiej.

Senat powołał prof. dr. hab. Arkadiusza Mężyka i prof. dr. hab. Jacka Popiela na recenzentów w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Bogumile Annie Kaniewskiej.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek w sprawie zatrudnienia dr hab. Dagmary Winiarczyk na stanowisku profesora uczelni.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia kierunku leśnictwo;
- doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia kierunku ekonomia;

- zmiany Uchwały nr 42/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie doskonalenia programu studiów na kierunku rolnictwo;
- doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia kierunku geodezja i kartografia;
- zmiany Uchwały nr 36/2024-2025 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2025 r. w sprawie doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia kierunku technika rolnicza i agrotrońska dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2025/2026;
- zmiany Uchwały nr 38/2024-2025 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2025 r. w sprawie doskonalenia programu studiów pierwszego stopnia kierunku transport i logistyka dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2025/2026;
- ustalenia programu studiów podyplomowych: rolnictwo cyfrowe;
- ustalenia programu studiów podyplomowych: pszczelarstwo;
- ustalenia programów studiów podyplomowych na rok akademicki 2026/2027.

Kalendarium

KWIECIEŃ

1 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w spotkaniu wielkanocnym na zaproszenie J. Stawiarskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego.

13 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z szefami Zakładu Karnego w Opolu Lubelskim w ramach porozumienia o współpracy.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyli w otwarciu wystawy fotograficznej Studenckiej Akademii Fotograficznej Szafir pt. „Kadry w Bieli”.

14 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka wzięli udział w otwarciu Dnia Kariery.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka wzięli udział w otwarciu Dnia Promocji Wiedzy Żywnościowej „Dietetyka dla wszystkich”.

15 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w Konferencji Prorektorów ds. Kształcenia i Spraw Studenckich Polskich Uczelni Technicznych, która odbyła się w Politechnice Częstochowskiej.

16 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w otwarciu VII Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych na UP w Lublinie.

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w pogrzebie prof. H. Czembora.

18 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w otwarciu II edycji „Próbnej Matury z Biologii” na UP w Lublinie.

20 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w otwarciu II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Nauka dla postępu biologicznego” na UP w Lublinie, podczas której przedstawiła prezentację o uczelni dla uczniów Szkół Centrów Kształcenia Rolniczego.

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w uroczystym otwarciu Forum dla Dyrektorów Szkół Średnich „Ogrodnictwo jako kierunek przyszłości”.

27 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka, prof. uczelni podpisała list intencyjny z Zespołem Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Mińsku Mazowieckim.

28 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w uroczystym Koncercie Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor”.

MAJ

2–3 maja

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w uroczystościach z okazji Dnia Flagi RP i Święta Narodowego Trzeciego Maja.

8 maja

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w warsztatach „Wymiany wiedzy i doświadczeń lubelskich serowarów” na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii.

9 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w otwarciu IV Międzuczelnianego Konkursu na prezentację multimedialną w języku angielskim związaną ze studiowaną dziedziną.

12 maja 2026 r.

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w obchodach Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin, które odbyły się w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w Targach Staży i Pracy na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii.

13 maja

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w nadaniu tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. S. Legutko.

14 maja

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w Dniu Bibliotekarza i Bibliotek w XXIII Ogólnopolskim Tygodniu Bibliotek, który odbył się BG UP w Lublinie.

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w otwarciu konferencji naukowej „Translational Horizons” organizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Analityków Weterynaryjnych pod patronatem Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych.

20–21 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w uroczystym otwarciu IV Lubelskich Dni Integracji.

28 maja

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w jubileuszu z okazji 60-lecia Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej.

27–28 maja

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w Samorządowym Kongresie Trójmorza.

CZERWIEC**2 czerwca**

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystości wręczenia studenckich stypendiów marszałka województwa lubelskiego.

8 czerwca

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w Konferencji poświęconej upowszechnianiu wyników badań i analiz naukowych w dziedzinie ogrodnictwa.

Rektor K. Kowalczyk wziął udział we wręczeniu Nagród Akademickiego Lauru Dziennikarskiego w Centrum Kongresowym UP w Lublinie.

8–9 czerwca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w posiedzeniu Prezydium KRASP na Uniwersytecie Rzeszowskim.

9 czerwca

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w gali finałowej IV edycji międzyuczelnianego konkursu Lublin UP! na najlepszy pomysł biznesowy.

10–12 czerwca

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej Gospodarowanie Przestrzenią a Zasoby Przyrodnicze, która odbyła się w Zwierzyńcu.

11 czerwca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w Jubileuszu 120-lecia Wydziału Rolnictwa i Ekologii SGGW w Warszawie.

17 czerwca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w Forum Interesariuszy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu pt. „Rozwój kształcenia i badań w ogrodnictwie”.

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w konferencji prasowej poświęconej ogłoszeniu wyników pierwszej edycji Rankingu Uczelni Przyjaznych Studentom „Uczelnia Otwarta” organizowanym przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

18 czerwca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w Dniach Pola na terenie Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego w Straszkwie.

23–25 czerwca

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk wzięli udział w konferencji „Zrównoważone rolnictwo wobec wyzwań XXI wieku”, która odbyła się w Rudzie Różanieckiej.

24 czerwca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w Dniach Pola w Strzelcach koło Kutna.

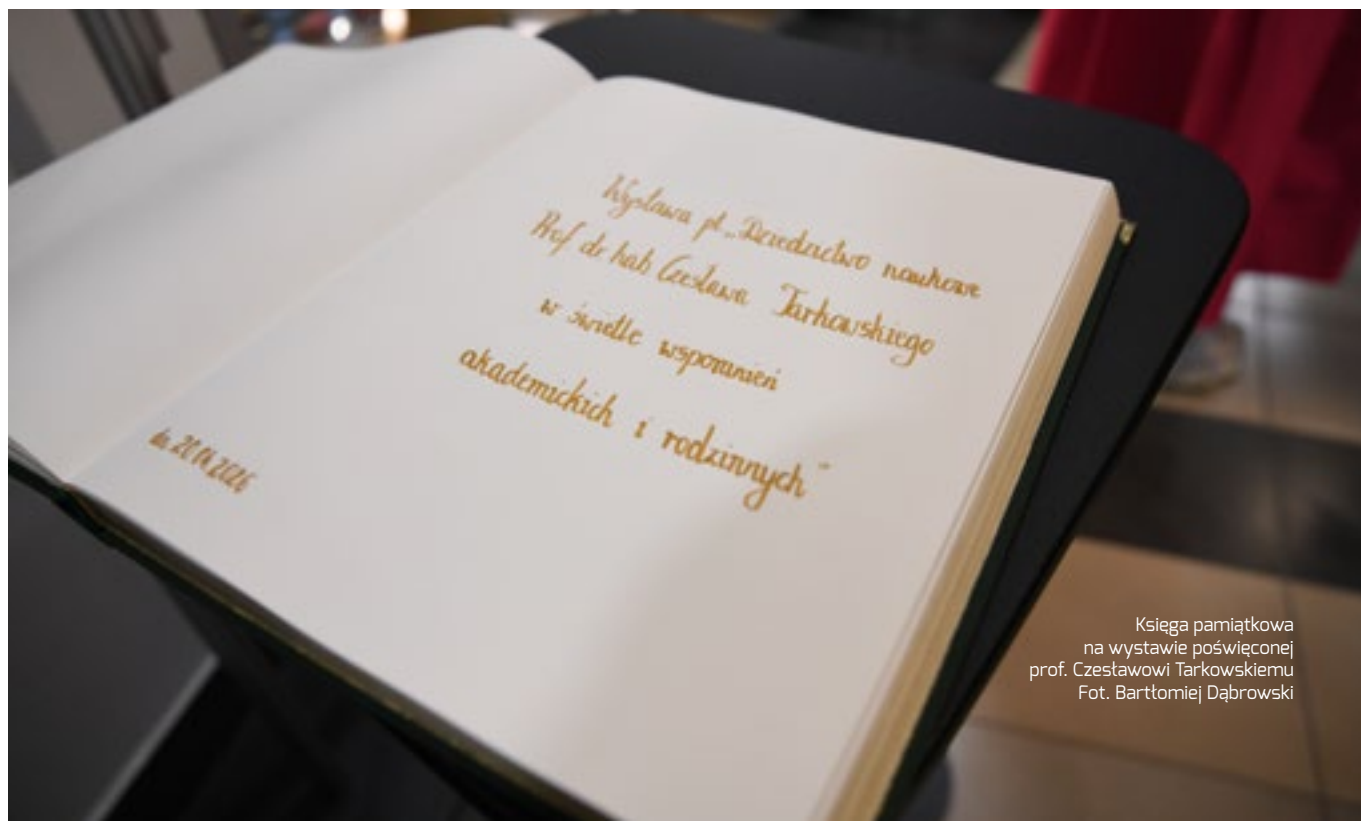
27 czerwca

Rektor K. Kowalczyk wziął udział we wręczeniu dyplomów absolwentom Wydziału Medycyny Weterynaryjnej.

30 czerwca

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka wzięli udział w podpisaniu listu intencyjnego o współpracy z Prywatną Szkołą Podstawową i Liceum im. Królowej Jadwigi w Lublinie oraz IV Liceum Ogólnokształcącym im. Stefanii Sempołowskiej.

Oprac. MJ

Książka pamiątkowa na wystawie poświęconej prof. Czesławowi Tarkowskiemu
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Nauka dla postępu biologicznego

W dniach od 20 do 22 kwietnia 2026 r. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Nauka dla Postępu Biologicznego”. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem ministra rolnictwa i rozwoju wsi Stefana Krajewskiego. Konferencja była współorganizowana z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu oraz Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa.

Uroczystość rozpoczęła się w Bibliotece Głównej UP od otwarcia wystawy poświęconej prof. dr. hab. Czesławowi Tarkowskiemu – wybitnemu genetykowi i hodowcy roślin. W wydarzeniu tym wzięła udział rodzina profesora. Ekspozycję wzbogacono o wyjątkowe nagrania: po zeskanowaniu kodu QR można wysłuchać autentycznych wywiadów, których profesor udzielił Ośrodkowi „Brama Grodzka – Teatr NN”.

Następnie uczestnicy mieli okazję wysłuchać debaty, podczas której przedstawiciele instytucji krajowych i europejskich, naukowcy oraz hodowcy roślin dyskutowali m.in. o nowych technikach genomowych oraz o bezpieczeństwie żywnościowym w kontekście zmian klimatycznych.

Istotnym punktem programu było wręczenie odznaczeń „Zasłużony dla Rolnictwa” oraz medali „Pro Scientia et Humanitate”. Odznaczenia honorowe „Zasłużony dla Rolnictwa” otrzymali: dr hab. Dariusz Grzebelus; dr hab. Ewa Grzebelus, prof. URK; dr hab. Danuta Kurasiak-Popowska, prof. UPP; dr hab. Janetta Niemann, prof. UPP; dr hab. Aldona Sobota, prof. UPL; dr hab. Agnieszka Tomkowiak, prof. UPP; dr hab. Dorota Weigt; dr Grzegorz Siemiński – kierownik Gospodarstwa Doświadczalnego w Czesławicach; mgr Paulina Szymańska – firma nasienna Szymański sp. z o.o. Medal „Pro Scientia et

Humanitate” został wręczony: dr. Czesławowi Siekierskiemu w dowód wdzięczności i uznania za zaangażowanie na rzecz rozwoju rolnictwa i wsparcie postępu badawczego w naukach agronomicznych oraz promocję uczelni; dr. Zygmuntowi Nicie w dowód uznania za zaangażowanie i wkład w rozwój polskiej hodowli roślin oraz kreowanie postępu genetycznego i wyhodowanie ponad 160 odmian roślin uprawnych, głównie zbóż, o bardzo wysokim potencjale plonowania, które znalazły duże uznanie wśród rolników, a także za owocną i wieloletnią współpracę naukową z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie.

Część oficjalną wydarzenia zakończyło wystąpienie dr hab. Urszuli Kosior-Korzeckiej, prof. uczelni. Zachęciła ona obecnych na sali uczniów szkół Centrum Kształcenia Rolniczego do wyboru Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, prezentując bogatą ofertę dydaktyczną, a także szeroki wachlarz zajęć dodatkowych, które pozwalają rozwijać pasje niezwiązane bezpośrednio z nauką. Na zakończenie odbył się krótki konkurs sprawdzający umiejętność słuchania ze zrozumieniem – jak się okazało, publiczność naprawdę była uważna.

Ostatnim punktem części konferencji odbywającej się na UP w Lublinie były warsztaty skierowane do uczniów szkół rolniczych. Wydarzenia te miały na celu popularyzację nauki oraz zachęcenie młodzieży do rozwijania zainteresowań w obszarze biologii i rolnictwa.

Zuzanna Skwarek

Fot. Agnieszka Wasilak, Bartłomiej Dąbrowski

Po wręczeniu Medalu „Pro Scientia et Humanitate”

Warsztaty polsko-ukraińskie

28 kwietnia 2026 r. w Sali Senatu odbyły się warsztaty polsko-ukraińskie pt. „Badania i wdrożenia dla zrównoważonego rozwoju ekosystemów rolniczych i leśnych” zorganizowane przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Ukraiński Narodowy Uniwersytet Leśnictwa we Lwowie. W spotkaniu uczestniczyli m.in. prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk, rektor UP; prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, rektor UMCS; prof. Volodymyr Zahorskyi, rektor Ukraińskiego Narodowego Uniwersytetu

Leśnictwa we Lwowie oraz pracownicy naukowcy tego uniwersytetu prof. Leonid Kopyi i dr nauk rolniczych Mariya Kopyi, prof. uczelni.

Podczas wydarzenia rektor Krzysztof Kowalczyk został wyróżniony tytułem doktora honoris causa Ukraińskiego Narodowego Uniwersytetu Leśnictwa.

Pamiątkowe dyplomy lwowskiego uniwersytetu (UNFU) otrzymali profesorowie Radosław Dobrowolski, Krzysztof Kowalczyk, Stanisław Baran, Andrzej Woźniak, a także dr hab. Grażyna Żukowska, prof. uczelni.

Podczas warsztatów zaprezentowano wykłady m.in. „Fitomelioryacyjna rola pokrywy roślinnej w rekultywacji zdeastrowanych gruntów na obszarach górnictwa siarki w obwodzie zachodnim Ukrainy”, „Phyto-ameliorative role of vegetation in the restoration of devastated lands within the sulfur mining areas of Western region of Ukraine”.

MJ

Fot. Maciej Niedziółka

Od lewej prof. prof.: Krzysztof Kowalczyk, Volodymyr Zahorskyi

Od lewej prof. prof.: Radosław Dobrowolski, Stanisław Baran, Volodymyr Zahorskyi, Krzysztof Kowalczyk

Komisja Cyfryzacji w Lublinie

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii X kadencji Sejmu RP gościła w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie 22 kwietnia 2026 r. Komisja zapoznała się z osiągnięciami UP w obszarze nowoczesnych technologii, w szczególności biotechnologii, sztucznej inteligencji oraz medycyny.

W spotkaniu uczestniczyli: jako gospodarz miejsca – prof. Bartosz Sołowiej, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, przedstawiciele ministerstw – Andrzej Dorociuk, zastępca dyrektora Departamentu Innowacji w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz Mariola Józwiak-Węclewska, główny specjalista w Wydziale Innowacyjnych Polityk Publicznych Departamentu Badań i Innowacji w Ministerstwie Cyfryzacji.

Spotkaniu przewodniczył Bartłomiej Pejo, przewodniczący Komisji, zastępcami przewodniczącego byli Grzegorz Napieralski i Dariusz Stefaniuk, udział brały również posłanki Joanna Wicha i Anna Sobolak.

Dyskusję na temat wykorzystania sztucznej inteligencji w badaniach z obszaru biotechnologii i nauk medycznych rozpoczął prof. dr hab. Wojciech Załuska, rektor UM w Lublinie, przedstawiając informacje na temat wykorzystania sztucznej inteligencji w nefrologii i transplantologii.

Z UP w Lublinie pierwszy wystąpił prof. dr hab. Bartosz Sołowiej. Opowiedział o projekcie sieci badawczej uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego. Referat o Lubelskiej Unii Cyfrowej – wykorzystaniu danych molekularnych,

genetycznych i sztucznej inteligencji do precyzyjnej i dostępnej diagnostyki chorób rzadkich – wygłosiła prof. dr hab. Katarzyna Ognik. Wystąpienie prof. dr. hab. Dominika Sz wajgiera dotyczyło zastosowania kompozycji polifenolowej w profilaktyce i leczeniu chorób neurodegeneracyjnych, zwłaszcza choroby Alzheimer'a. O bioinformatycznej analizie zmian w genomie mitochondrialnym psów opowiedział dr Krzysztof Kowal. Przedstawione przez niego badania mogą mieć znaczenie w walce z nowotworami u ludzi. Doktor Marek Kowalczyk przedstawił wykorzystanie metod molekularnych do detekcji i oceny zmienności wirusa AMD w materiale biologicznym i próbach ze środowiska fermowego. Zastosowania systemu Golden Standard w inżynierii metabolicznej *Enterobacter aerogenes* LU2 ukierunkowanej na wydajną biosyntezę kwasu bursztynowego przedstawił dr Hubert Szczerba. O nanotechnologii w zrównoważonym rolnictwie – strategii zwiększania odporności roślin i precyzyjnego dostarczania mikroelementów – powiedziała dr hab. Izabela Joško, prof. uczelni, a dr hab. Edyta Paczos-Grzęda, prof. uczelni, przedstawiła informację na temat obecnego statusu i perspektywy badań genomicznych w owsie. O zastosowaniu sztucznej inteligencji w działalności naukowej realizowanej na Wydziale Inżynierii Produkcji opowiedział dr Wojciech Misztal, a mgr Michał Maciąg opowiedział o wykorzystaniu modeli językowych sztucznej inteligencji (LLM) w ocenie technicznej trudności skalania gruntów.

Współdzielenie przestrzeni

W dniach 10–12 czerwca 2026 r. w Zwierzyńcu odbyła się IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu Gospodarowanie Przestrzenią a Zasoby Przyrodnicze, której hasłem przewodnim było „Współdzielenie przestrzeni”. Organizatorem wydarzenia była Katedra Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu oraz Zakład Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej na Wydziale Agrobioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie we współpracy z Roztoczańskim Parkiem Narodowym oraz Polskim Towarzystwem Łąkarskim.

Tegoroczna edycja zgromadziła przedstawicieli licznych ośrodków naukowych, instytucji badawczych oraz organizacji zajmujących się ochroną środowiska, gospodarką przestrzenną, architekturą krajobrazu, urbanistyką i naukami społecznymi. Celem konferencji było stworzenie interdyscyplinarnej platformy wymiany wiedzy i doświadczeń dotyczących współczesnych wyzwań związanych z gospodarowaniem przestrzenią, ochroną zasobów przyrodniczych oraz relacjami człowieka ze środowiskiem. Program konferencji został opracowany w sposób umożliwiający wieloaspektową debatę naukową nad problematyką współdzielenia przestrzeni. Układ wydarzenia integrował zarówno klasyczne sesje referatowe i posterowe, jak również terenowe formy poznawcze pozwalające na bezpośrednią analizę omawianych zagadnień w przestrzeni krajobrazowej. Dzięki temu uczestnicy mogli nie tylko zapoznać się z wynikami najnowszych badań naukowych, ale również obserwować praktyczne przykłady współistnienia funkcji przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych w krajobrazie.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał prorektor ds. kadr i rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. Andrzej Marczuk, reprezentujący rektora tej uczelni. Podkreślił on rolę współpracy naukowej i wymiany doświadczeń w poszukiwaniu rozwiązań dla wyzwań związanych z ochroną środowiska, gospodarowaniem krajobrazem oraz zrównoważonym rozwojem przestrzeni. Następnie uczestników powitała przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Halina Lipińska oraz dr inż. Kamila Adamczyk-Mucha, a wykład inauguracyjny pt. „Od separacji do współdzielenia – w stronę wielofunkcyjnej koegzystencji w przestrzeni” wygłosiła dr inż. Agnieszka Kępkowicz z Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej UP w Lublinie.

Centralnym elementem obrad była sesja plenarna poświęcona funkcjonowaniu krajobrazu, ochronie zasobów przyrodniczych oraz konsekwencjom presji antropogenicznej dla środowiska. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom współistnienia różnych form użytkowania przestrzeni, zwłaszcza na obszarach cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Problematykę tę podejmowali m.in. dr inż. Tadeusz Grabowski, Dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego, który przedstawił zagadnienia związane ze współdzieleniem przestrzeni w otulinie Parku, prof. dr hab. Barbara Golińska z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu omawiająca rolę rolnika jako gospodarza krajobrazu, a także dr Ekin Oktay z Van Yüzüncü Yıl University w Turcji oraz doc. dr inż. Alena Salašová z Uniwersytetu Mendla w Brnie, prezentujące odpowiednio problematykę zielonej infrastruktury miejskiej oraz funkcji ekosystemowych pól, łąk i pastwisk. Ważnym głosem w dyskusji nad

ochroną zasobów przyrodniczych było również wystąpienie prof. dr. hab. Ivana Shuvara z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. S.Z. Gżyckiego (profesora honorowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie) poświęcone inwazyjnym gatunkom roślin jako zagrożeniu dla zachowania i funkcjonowania różnorodności biologicznej. W ramach sesji referatowych uczestnicy dyskutowali również o ochronie obszarów przyrodniczo cennych, zagrożeniach dla ekosystemów oraz znaczeniu krajobrazu rolniczego dla jakości życia człowieka.

Znaczące miejsce w programie zajęły sesje poświęcone urbanistyce i planowaniu przestrzennemu. W trakcie obrad poruszano kwestie związane z rozwojem miast i obszarów wiejskich, konfliktami przestrzennymi, adaptacją przestrzeni do zmian klimatu oraz rolą zielono-błękitnej infrastruktury w budowaniu odporności środowisk zurbanizowanych. Referaty w tej części wygłosili m.in. dr hab. Elżbieta Raszeja, prof. Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu (zrównoważone strategie urbanistyczne i współdzielone przestrzenie publiczne), dr inż. Joanna Budnicka-Kosior ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (wyzwania polityki przestrzennej wobec cennych elementów krajobrazu), dr inż. Julia Wójcik-Madej z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (problem skuteczności rozwiązań opartych na przyrodzie – *nature-based solutions*), a także dr inż. arch. Ewa Jarecka-Bidzińska z Politechniki Warszawskiej (zagadnienia funkcjonalno-przestrzenne kształtowania zieleni miejskiej). Ważnym uzupełnieniem tej części obrad były wystąpienia dotyczące ochrony krajobrazu, inwazyjnych gatunków roślin oraz wykorzystania nowoczesnych narzędzi planistycznych i środowiskowych.

Trzeci dzień konferencji został poświęcony społecznym aspektom współdzielenia przestrzeni. Dyskusje koncentrowały się wokół problematyki nierówności społecznych, gentryfikacji, tożsamości miejsca, pamięci kulturowej oraz współodpowiedzialności za przestrzeń publiczną. Tematy te przedstawiły Anna Karwińska oraz Irena Niedźwiecka-Filipiak, ukazując społeczne i kulturowe uwarunkowania procesów zachodzących we współczesnej przestrzeni.

Problematykę nowych technologii w zarządzaniu przestrzenią zaprezentował Szymon Chmielewski. Istotnym uzupełnieniem obrad były również wystąpienia dotyczące jakości życia społeczności wiejskich, społecznych i ekonomicznych konsekwencji współczesnych przemian zachodzących na obszarach wiejskich, a także wykorzystania nowoczesnych technologii w monitoringu środowiska. Szczególne zainteresowanie wzbudziła Iryna Kostetska swoim wykładem poświęconym społeczno-ekonomicznym determinantom przedsiębiorczości wiejskiej w czasie wojny w Ukrainie, ukazującym wpływ konfliktu zbrojnego na funkcjonowanie lokalnych społeczności. Z kolei Matthias Pietsch przedstawił możliwości wykorzystania teledetekcji w monitoringu ochrony przyrody, wskazując na rosnącą rolę nowoczesnych narzędzi geoprzestrzennych w zarządzaniu zasobami środowiska. Ważnym elementem tej części konferencji były także prezentacje dotyczące zastosowania bezzałogowych statków powietrznych w badaniach środowiskowych oraz społecznych uwarunkowań transformacji energetycznej.

Ważnym elementem programu były sesje multimedialne, podczas których prezentowano nowoczesne metody dokumentacji, analizy i wizualizacji przestrzeni. Przedstawiono przykłady wykorzystania systemów informacji przestrzennej (GIS), technologii teledetekcyjnych, bezzałogowych statków powietrznych, analiz krajobrazowych oraz multimedialnych form prezentacji wyników badań. Sesje te umożliwiły wymianę doświadczeń dotyczących wykorzystania nowoczesnych narzędzi badawczych i projektowych w gospodarowaniu przestrzenią.

Istotnym uzupełnieniem obrad były sesje posterowe, podczas których zaprezentowano wyniki badań dotyczących ochrony

krajobrazu, różnorodności biologicznej, funkcjonowania obszarów chronionych, procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz współczesnych wyzwań związanych z gospodarowaniem przestrzenią. Obok prac przygotowanych przez studentki i studentów Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prezentowano postery będące efektem współpracy naszych studentów ze studentami Department for Garden and Open Space Design Hungarian University of Agriculture and Life Sciences. Inicjatywa ta stanowiła cenny przykład umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz rozwijania współpracy akademickiej wokół zagadnień związanych z kształtowaniem i współdzieleniem przestrzeni.

Konferencji towarzyszyła również wystawa „Zielone pierścienie miast” przygotowana przez Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Prezentowana ekspozycja zwracała uwagę na znaczenie zielonej infrastruktury w otoczeniu miast oraz rolę terenów otwartych w zachowaniu równowagi między rozwojem urbanistycznym a ochroną zasobów przyrodniczych. Tematyka wystawy doskonale korespondowała z hasłem przewodnim konferencji, podkreślając znaczenie współdzielenia przestrzeni przez człowieka i przyrodę oraz potrzebę integrowania funkcji przyrodniczych, społecznych i rekreacyjnych w procesach planowania przestrzennego.

Szczególnym wydarzeniem konferencji była jubileuszowa sesja naukowa poświęcona dorobkowi prof. dr. hab. Ryszarda Baryły, zorganizowana z okazji jego 90. urodzin. Sesję, którą prowadziła prof. dr. hab. Wanda Harkot z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, poświęcono prezentacji osiągnięć jubilata oraz podkreśleniu jego wkładu w rozwój badań nad trwałymi użytkami zielonymi,

ochroną gleb organicznych i gospodarowaniem krajobrazem. Był to również moment refleksji nad znaczeniem wieloletnich badań środowiskowych dla współczesnych wyzwań związanych ze zrównoważonym gospodarowaniem zasobami przyrodniczymi.

Integralną częścią konferencji były terenowe sesje naukowe realizowane na obszarze Roztoczańskiego Parku Narodowego. Uczestnicy mieli możliwość poznania walorów przyrodniczych i krajobrazowych Bukowej Góry, Stawów Echo oraz Florianki, analizując zagadnienia współdzielenia przestrzeni w krajobrazie chronionym. Szczególnym elementem programu była sesja „Granice współdzielenia: miejsce Zagłady”, która odbyła się w Muzeum i Miejscu Pamięci w Bełżcu. Problematykę pamięci miejsca, odpowiedzialności za dziedzictwo oraz znaczenia tej wyjątkowej przestrzeni historycznej przedstawiła Ewelina Szumilak. Program terenowy obejmował również wizytę w rezerwacie „Szumy na Tanwi”, gdzie uczestnicy pod przewodnictwem dyrektora Roztoczańskiego Parku Narodowego dr. Tadeusza Grabowskiego analizowali krajobraz rzeczny jako przestrzeń współdzieloną przez człowieka i przyrodę oraz dyskutowali o wyzwaniach związanych z ochroną zasobów przyrodniczych przy jednoczesnym udostępnianiu ich społeczeństwu. Sesje terenowe zaprojektowano jako naukowe studium różnych wymiarów współdzielenia przestrzeni – przyrodniczego, kulturowego, społecznego i historycznego – umożliwiające bezpośrednią obserwację procesów zachodzących w krajobrazie oraz dyskusję nad praktycznymi aspektami ochrony i użytkowania przestrzeni.

Tegoroczna konferencja potwierdziła, że współdzielenie przestrzeni należy do kluczowych wyzwań współczesnego świata. Wnioski płynące z obrad pokazują jednak, że idea *shared space* może być interpretowana znacznie szerzej niż w jej klasycznym ujęciu odnoszonym do przestrzeni publicznych i relacji społecznych. Prezentowane badania dowiodły, że dotyczy ona również relacji między człowiekiem a przyrodą, różnymi formami użytkowania krajobrazu, dziedzictwem kulturowym oraz nowoczesnymi technologiami coraz silniej wpływającymi na funkcjonowanie miast i obszarów wiejskich.

Szczególnie wyraźnie wybrzmiała potrzeba postrzegania krajobrazu jako złożonego systemu powiązań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych. Wiele prezentowanych badań wskazywało na to, że współistnienie różnych funkcji może prowadzić zarówno do konfliktów, jak i do powstawania synergii, których identyfikacja i wzmacnianie stają się jednym z najważniejszych wyzwań współczesnej nauki oraz praktyki planistycznej.

Istotnym rezultatem konferencji było również zwrócenie uwagi na podmioty i procesy często pomijane w analizach gospodarowania przestrzenią. Należą do nich zarówno elementy świata przyrody – takie jak zapylacze, gatunki migrujące czy procesy ekologiczne zachodzące w krajobrazie – jak i dynamicznie rozwijające się technologie cyfrowe wspierające monitorowanie i zarządzanie środowiskiem.

Obrady pokazały, że skuteczne rozwiązywanie problemów związanych z użytkowaniem przestrzeni wymaga ścisłej współpracy przedstawicieli nauk przyrodniczych, technicznych, społecznych i humanistycznych. Jednocześnie wykazano, że podejście oparte na integracji różnych perspektyw badawczych może wspierać poszukiwanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska,

rozwojowi społeczno-gospodarczemu oraz poprawie jakości życia mieszkańców danych terenów.

W konferencji uczestniczyło ponad 90 naukowców, doktorantów i praktyków reprezentujących uczelnie oraz instytucje z Polski, Czech, Niemiec, Turcji, Ukrainy, Tanzanii oraz Nigerii. Tegoroczna konferencja, podobnie jak poprzednie edycje, została zorganizowana w formule hybrydowej. Połączenie udziału stacjonarnego i zdalnego umożliwiło szerokie uczestnictwo naukowców z kraju i zagranicy, zwiększając dostępność wydarzenia oraz sprzyjając umiędzynarodowieniu debaty naukowej. Forma ta pozwoliła połączyć zalety bezpośrednich spotkań i terenowych studiów krajobrazowych z możliwościami, jakie dają nowoczesne technologie komunikacyjne, umożliwiając aktywny udział osobom, które nie mogły uczestniczyć w konferencji osobiście.

Halina Lipińska, Kamila Adamczyk-Mucha,
Malwina Michalik-Śnieżek

Fot. Archiwum Katedry Łękarstwa i Kształtowania Krajobrazu

Rys. Anita Zarek

Jubileusz prof. Ryszarda Baryły i spotkanie w Zwierzyńcu

Jednym z najważniejszych i najbardziej wzruszających wydarzeń IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Gospodarowanie Przestrzeni a Zasoby Przyrodnicze” pod hasłem „Współdzielenie przestrzeni”, która odbyła się w dniach 10–12 czerwca 2026 r. w Zwierzyńcu,

była sesja jubileuszowa poświęcona prof. dr. hab. Ryszardowi Baryle z okazji jego 90. urodzin.

Sesję jubileuszową otworzyła i poprowadziła prof. dr. hab. Wanda Harkot, wieloletnia współpracowniczka Jubilata oraz jego następczyni na stanowisku kierownika Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Obrazu. Prezentując dokonania prof. Baryły, przypomniała jego działalność zawodową nie tylko jako wybitnego uczonego i organizatora życia akademickiego, ale także jako cenionego nauczyciela, mentora i człowieka obdarzonego wyjątkową życzliwością. Spotkanie stało się okazją do podziękowania Profesorowi za jego wkład w rozwój polskiej nauki, kształcenie kolejnych pokoleń specjalistów oraz budowanie silnej pozycji lubelskiego ośrodka nauk łąkarskich. W uroczystości uczestniczyło ponad 90 przedstawicieli krajowych i zagranicznych środowisk naukowych, wśród których nie zabrakło współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora.

Uroczystość wzbogaciły również przygotowane specjalnie na tę okazję akcenty literackie. Naukowy i osobisty portret Jubilata dopełnił okolicznościowy utwór poetycki przygotowany przez dr. hab. Mariusza Kulika, prof. uczelni, a zaprezentowany przez prof. dr. hab. Mariannę Wardę. Utwór, łączący refleksję nad drogą naukową Profesora z licznymi anegdotami i odniesieniami do jego zainteresowań badawczych, został przyjęty przez uczestników z dużym zainteresowaniem i sympatią. Szczególnym akcentem uroczystości była również prezentacja fragmentu „Opowieści w odcinkach” pt. „Co się zdarzyło w Grassland Country” autorstwa dr inż. Agnieszki Kępkowicz. W tej pełnej humoru i literackiej wyobraźni historii jedną z głównych postaci jest Jubilat. Wybrany fragment utworu

został zaprezentowany przez autorkę, dostarczając uczestnikom wielu powodów do uśmiechu, a jednocześnie ukazując Profesora z nieco mniej formalnej, bardziej osobistej perspektywy.

Szczególnym momentem spotkania było składanie gratulacji i życzeń Profesorowi. Jako pierwsza, w imieniu społeczności łąkarskiej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, słowa uznania, podziękowania i serdecznych życzeń przekazała prof. dr. hab. Wanda Harkot. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 30 pracowników, doktorantów i studentów Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, w tym Zakładu Studiów Krajobrazowych i Gospodarki Przestrzennej oraz członków Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej. Ich obecność była wyrazem szacunku dla Profesora i uznania dla Jego wieloletniego wkładu w rozwój nauk łąkarskich, ochrony przyrody i kształcenia kolejnych pokoleń studentów. Następnie życzenia złożyli przedstawiciele władz uczelni, najważniejszych krajowych ośrodków naukowych prowadzących badania nad trwałymi użytkami zielonymi oraz instytucji od wielu lat współpracujących z Profesorem. Wśród osób składających gratulacje znaleźli się m.in.: prof. dr. hab. Krzysztof Kowalczyk, dr h.c. mult., rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, prof. dr. hab. Barbara Kołodziej, dziekan Wydziału Agrobioinżynierii, mgr Edyta Wolanin, burmistrz Zwierzyńca, prof. dr. hab. Wojciech Lipiński, przewodniczący Rady Uczelni oraz dyrektor Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie, dr inż. Jolanta Sawicka, dyrektor Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Lublinie – „jedna z doktorantek Profesora”, prof. dr. hab. Piotr Goliński, prorektor ds. nauki Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr. hab. Stanisław Kozłowski, prezes Polskiego Towarzystwa Łąkarskiego, prof. dr. hab. Piotr Stypiński, honorowy prezydent Europejskiej Federacji Łąkarskiej, profesor Ivan Shuvar, profesor honorowy UP w Lublinie, Dziekan Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. S. Z. Gzyckiego, prof. dr. hab. Magdalena Szymura z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, dr. hab. Piotr Kacorzyk, prof. URK z Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, a także prof. dr. hab. Anna Kryszak i prof. dr. hab. Czesława Trąba – emerytowane reprezentantki środowiska łąkarskiego.

Sylwetka naukowa prof. Ryszarda Baryły

Profesor Ryszard Baryła należy do grona najwybitniejszych przedstawicieli polskiej szkoły łąkarstwa i od ponad sześciu dekad związany jest z lubelską uczelnią rolniczą – od Wyższej Szkoły Rolniczej, poprzez Akademię Rolniczą, aż po dzisiejszy Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Swoją działalność naukową rozpoczął już w 1960 r. w Katedrze Uprawy Łąk i Pastwisk, a kolejne lata poświęcił badaniom nad trwałymi użytkami zielonymi,

siedliskami pobagiennymi oraz ochroną zasobów przyrodniczych. W 1992 r. otrzymał tytuł profesora. Dorobek naukowy Jubilata obejmuje około 140 publikacji, w tym blisko 100 oryginalnych prac naukowych. Był współautorem podręcznika „Łąkarstwo”, współtwórcą Planu Ochrony Poleskiego Parku Narodowego oraz pionierem badań nad renowacją trwałych użytków zielonych metodą podsiewu, określaną później mianem „lubelskiej szkoły podsiewów”.

Działalność naukowo-badawcza prof. dr. hab. Ryszarda Baryły koncentrowała się przede wszystkim na problematyce trwałych użytków zielonych, siedlisk pobagiennych oraz roli zbiorowisk trawiastych w ochronie środowiska przyrodniczego. Szczególne miejsce w dorobku Profesora zajmowały siedliska pobagiennie i użytkowanie gleb organicznych, którym poświęcił on wiele lat badań naukowych. Już kilka dekad temu dostrzegał potrzebę ochrony tych cennych ekosystemów oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki łąkarskiej uwzględniającej zarówno aspekty produkcyjne, jak i środowiskowe.

W początkowym okresie działalności naukowej Profesor prowadził badania fitosocjologiczne i geobotaniczne zbiorowisk trawiastych dolin rzecznych Lubelszczyzny, m.in. Tyśmienicy, Giełczewki, Bystrej oraz Czerki. Jako wybitny specjalista z zakresu fitosocjologii analizował skład florystyczny runi oraz przemiany zbiorowisk roślinnych zachodzące pod wpływem użytkowania i zmian siedliskowych. Badania te znacząco poszerzyły wiedzę dotyczącą funkcjonowania ekosystemów łąkowych, szczególnie na glebach organicznych.

Kolejny nurt badań związany był z intensyfikacją produkcji pasz na trwałych użytkach zielonych w zróżnicowanych warunkach siedliskowych. Badania te były realizowane we współpracy z Komitetami Naukowymi PAN oraz Instytutem Melioracji i Użytków Zielonych. Ważne miejsce zajmowały analizy wpływu nawożenia oraz sposobu użytkowania na trwałość i skład gatunkowy runi. Efektem wieloletnich badań było określenie optymalnych poziomów nawożenia azotem w zależności od kompleksów wilgotnościowo-glebowych trwałych użytków zielonych w rejonie Kanału Wieprz–Krzna.

W późniejszym etapie swojej działalności Profesor skoncentrował badania na opracowaniu metod regeneracji zdegradowanych zbiorowisk trawiastych w siedliskach pobagiennych oraz doborze odpowiednich gatunków do użytkowania łąkowego. Należał do pionierów wdrażania nowoczesnych technologii zagospodarowania i renowacji trwałych użytków zielonych z wykorzystaniem różnych technik podsiewu. W okresie, gdy metoda ta nie była jeszcze szeroko rozpowszechniona w Polsce, prowadził badania nad wykorzystaniem podsiewu do renowacji zdegradowanych użytków zielonych i poprawy wartości użytkowej runi. Rezultatem tych prac były dwa opracowania monograficzne oraz instrukcja wdrożenia dotycząca metody siewów bezpośrednich określanej mianem „lubelskiej szkoły podsiewów”, za którą w 1998 roku uzyskano certyfikat Ambasady USA.

Szczególne znaczenie miały również badania nad przydatnością życicy trwałej *Lolium perenne* do użytkowania kośnego w siedliskach pobagiennych. Profesor należał do pierwszych badaczy w Polsce podejmujących próby oceny możliwości wykorzystania tego gatunku w trudnych warunkach gleb organicznych, przyczyniając się do rozwoju nowoczesnej gospodarki łąkarskiej na terenach pobagiennych.

Istotnym nurtem działalności Profesora była także współpraca przy opracowywaniu Planu Ochrony Poleskiego Parku Narodowego. Wiedza i doświadczenie badacza odegrały ważną rolę w rozpoznaniu walorów przyrodniczych terenów Polesia oraz określeniu zasad ochrony i użytkowania cennych siedlisk bagiennych i łąkowych.

Ważne miejsce w aktywności Profesora zajmowała również działalność związana z kształceniem i oceną kadry naukowej. Jako promotor trzech rozpraw doktorskich przyczynił się on do rozwoju kolejnego pokolenia badaczy. Jego wiedza, doświadczenie i autorytet były wysoko cenione w postępowaniach awansowych, w ramach których przygotował liczne recenzje rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz opinie dotyczące dorobku naukowego kandydatów ubiegających się o tytuł profesora. Był również autorem wielu recenzji wydawniczych publikacji naukowych, ekspertyz oraz instrukcji wdrożeniowych. Działalność ta stanowi świadectwo wysokiej pozycji Profesora w środowisku naukowym oraz uznania, jakim cieszył się jako wybitny specjalista w dziedzinie nauk łąkarskich, przyrodniczych i kształtowania krajobrazu.

Profesor Ryszard Baryła przez wiele lat kształcił studentów kierunków rolniczych i przyrodniczych, łącząc wiedzę akademicką z bogatym doświadczeniem terenowym. Był promotorem 140 prac magisterskich oraz opiekunem studenckich kół naukowych, inspirując młodych ludzi do podejmowania działalności badawczej. Szczególną rolę w jego działalności dydaktycznej i naukowej odgrywała Stacja Dydaktyczno-Badawcza w Sosnowicy będąca ważnym zapleczem badań nad trwałymi użytkami zielonymi.

Profesor aktywnie uczestniczył również w życiu organizacyjnym uczelni. W latach 1981–1987 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Rolniczego, a w latach 1992–2006 kierował Katedrą Łąkarstwa i Kształtowania Zieleni, przyczyniając się do rozwoju lubelskiego ośrodka nauk łąkarskich. Współpracował z licznymi instytucjami naukowymi i rolniczymi, popularyzując wiedzę oraz wdrażając wyniki badań do praktyki.

Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną został uhonorowany m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Podsumowując, należy stwierdzić, że dorobek prof. Ryszarda Baryły na trwałe wpisał się w historię Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz rozwój polskiej nauki o trwałych użytkach zielonych. Badania, działalność organizacyjna i zaangażowanie dydaktyczne Profesora przyczyniły się do ukształtowania kolejnych pokoleń naukowców i praktyków. Wiele podejmowanych przez niego zagadnień zachowuje aktualność również współcześnie, stanowiąc ważny punkt odniesienia dla badań nad ochroną ekosystemów łąkowych, gleb organicznych i nad zrównoważonym gospodarowaniem zasobami przyrodniczymi.

Opracowała Halina Lipińska

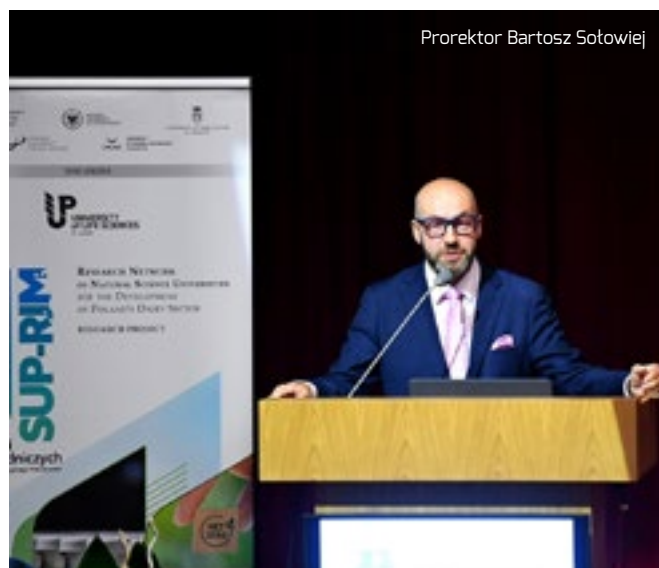
Fot. Archiwum Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu

MlekoLab

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie 21 kwietnia 2026 r. odbyły się wyjątkowe warsztaty „MlekoLab – Eksperymentuj, Twórz, Smakuj”, które wzbudziły ogromne zainteresowanie młodzieży. Na wydarzenie zgłosiło się ponad 540 uczniów szkół średnich z Lublina, Zamościa, Świdnika, Jabłonia, Rożańca, Lubartowa, Radomia, Łosic oraz Opola Lubelskiego.

Warsztaty zostały zorganizowane w ramach projektu SUPRIM „Sieć badawcza uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego” finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ich celem była promocja polskich produktów mlecznych oraz popularyzacja wiedzy na temat znaczenia tych produktów w codziennej diecie, kulturze i gospodarce.

Na warsztatach mieliśmy zaszczyt gościć przedstawicieli administracji rządowej i środowiska naukowego, w tym: Piotra Kowalczyka – naczelnika Wydziału Zadań Zleconych i Inicjatyw Ministra w Departamencie Analiz Strategicznych i Popularyzacji Nauki; Barbarę Szelewę-Kropiwnicką – dyrektora Departamentu Analiz Strategicznych i Popularyzacji Nauki w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego; Andrzeja Maja – wicewojewodę lubelskiego. Ich obecność stanowiła istotne wsparcie dla wydarzenia i podkreśliła jego rangę.

Program wydarzenia obejmował zarówno część wykładową, jak i bogaty blok praktyczny. Uczestnicy mogli wysłuchać inspirujących prelekcji prowadzonych przez ekspertów i praktyków branży mleczarskiej, którzy dzielili się swoją wiedzą, doświadczeniem oraz ciekawostkami związanymi z produkcją serów i tradycjami serowarskimi.

Ważnym elementem warsztatów było zaangażowanie uczestników w badanie ankietowe dotyczące nawyków żywieniowych młodzieży „Mleko i nabiał w diecie młodzieży – nawyki, wybory i opinie”. Zebrane odpowiedzi będą stanowić cenny materiał dla zakładów mleczarskich, wspierając ich rozwój i dostosowanie oferty do potrzeb młodych konsumentów.

Uczniowie mogli również sprawdzić swoją wiedzę w konkursie „Mleczne fakty kontra mity”, w którym przyznano trzy główne nagrody oraz trzy wyróżnienia.

Po części teoretycznej młodzież przeniosła się do Mlecznej Strefy Inspiracji, gdzie teoria spotkała się z praktyką. Na uczestników czekały liczne atrakcje, w tym pokazy produkcji masła, serów i jogurtów zarówno metodami tradycyjnymi, jak i z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także eksperymenty, quizy i pokazy kulinarne, takie jak tworzenie lodów molekularnych, lodów proteinowych, jogurtów czy czekolady. Nie zabrakło również degustacji produktów mlecznych oraz możliwości odwiedzenia stoisk zakładów mleczarskich, które prezentowały kulisę swojej codziennej pracy.

Wydarzenie uświetnił koncert lubelskiego zespołu Vertigo, który dostarczył uczestnikom dodatkowych emocji i stworzył wyjątkową atmosferę.

Organizatorem warsztatów był lider projektu SUPRIM prof. dr hab. Bartosz Sołowiej, który wraz z zespołem zadbał o wysoki poziom merytoryczny oraz atrakcyjną formułę wydarzenia.

Warsztaty były doskonałym przykładem połączenia nauki, praktyki i dobrej zabawy. Pokazały, że sektor mleczarski to nie tylko tradycja, ale również nowoczesność, innowacja i inspirująca ścieżka rozwoju dla młodego pokolenia.

Dziękujemy wszystkim organizatorom i uczestnikom tego wydarzenia.

Katarzyna Ognik
Fot. Bartłomiej Dąbrowski

Konferencja dyrektorów bibliotek naukowych o profilu przyrodniczym

W dniach 7–8 maja 2026 r. w Lublinie odbyła się Konferencja Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych oraz Centralnej Biblioteki Rolniczej w Puławach. Organizatorami i gospodarzami wydarzenia byli: prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk – rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, dr inż. Paulina Studzińska-Jaksim – dyrektor Biblioteki Głównej UP w Lublinie oraz mgr Dariusz Suszyński – kierownik Centralnej Biblioteki Rolniczej im. Michała Oczapowskiego, Oddziału Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi w Puławach. Pierwszy dzień konferencji miał miejsce w Bibliotece Głównej UP w Lublinie.

Kluczowym elementem programu była sesja merytoryczna poświęcona prezentacjom działalności siedmiu bibliotek reprezentowanych przez uczestników konferencji. W trakcie wystąpień omówiono status quo poszczególnych bibliotek, najważniejsze wyzwania organizacyjne i kierunki rozwoju, a także plany związane z dalszym doskonaleniem oferty usług biblioteczno-informacyjnych. Poruszono między innymi zagadnienia związane z cyfryzacją zasobów i usług, otwartą nauką, wsparciem procesu dydaktycznego i badań naukowych, nowoczesną technologią i AI, dostępnością i inkluziwnością, zarządzaniem danymi badawczymi. Nie zabrakło miejsca na tematykę powiązaną zarówno z ochroną dziedzictwa naukowego i kulturowego, jak i z przestrzenią biblioteki jako centrum współpracy środowiska akademickiego. Spotkanie miało charakter otwartej dyskusji, sprzyjającej wymianie doświadczeń i dobrych praktyk.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele środowisk akademickich o profilu przyrodniczym niemalże z całej Polski, w tym oprócz wspomnianych gospodarzy dr Katarzyna Bikowska – dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, dr Wojciech Woźniak – dyrektor Biblioteki Głównej im. Władysława Grabskiego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, mgr Paweł Jakubiec – dyrektor Biblioteki Głównej Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, dr Damian Małecki – dyrektor Biblioteki i Centrum Informacji

Naukowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, mgr Grażyna Jakubowska – zastępca dyrektora Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, dr Joanna Matyasik – kierownik Biblioteki Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, mgr Bartłomiej Boćkowski – zastępca dyrektora Biblioteki Głównej Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, mgr Anna Kozik – kierownik Działu Udostępniania Zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Pierwszy dzień obrad zakończył się zwiedzaniem Centrum Spotkania Kultur w Lublinie oraz uroczystą kolacją, podczas której była okazja do degustacji regionalnych produktów i tradycyjnych specjałów charakterystycznych dla Lubelszczyzny.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od wizyty studyjnej w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Goście zapoznali się z organizacją pracy naszej biblioteki, z najnowszymi zasobami bibliotecznymi, działalnością poszczególnych oddziałów, z rozwiązaniami systemowymi, ofertą skierowaną do użytkowników oraz rozwiązaniami wspierającymi osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym ze specjalistycznym sprzętem dla osób z niepełnosprawnościami. Zaprezentowano również nowoczesne przestrzenie przeznaczone do nauki, np. kabiny akustyczne, pokoje do cichej pracy indywidualnej i grupowej, strefy relaksu oraz fotele akustyczne sprzyjające komfortowi użytkowników. Następnie uczestnicy udali się do Puław, gdzie miała miejsce wizyta studyjna w Centralnej Bibliotece Rolniczej połączona ze zwiedzaniem Muzeum Czartoryskich. Zwieńczeniem konferencji była wizyta w Janowcu obejmująca zwiedzanie zamku, wspólny obiad oraz podsumowanie dwudniowych obrad.

Konferencja stanowiła istotne forum wymiany doświadczeń i refleksji nad rolą współczesnych bibliotek naukowych o profilu przyrodniczym, a także sprzyjała umacnianiu współpracy pomiędzy nimi.

*Bartłomiej Boćkowski
Fot. Diana Brodziak-Domeradzka*

Środowisko – Roślina – Zwierzę – Produkt

W dniu 16 kwietnia 2026 r. odbyło się VII Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych organizowane w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie pod hasłem „Środowisko – Roślina – Zwierzę – Produkt”.

Oficjalnego otwarcia obrad dokonali rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. dr h.c. Krzysztof Kowalczyk oraz prorektor ds. studenckich dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni. Uczestników oraz gości powitał również przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Marek Babicz.

Wykład inauguracyjny pt. „Różne drogi absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, który wzbudził żywe

zainteresowanie wśród słuchaczy, wygłosili absolwenci UP w Lublinie: dr n. wet. Michał Plewik – absolwent kierunku medycyna weterynaryjna i mgr inż. Jan Wojciechowski – absolwent kierunku zootechnika. Kolejne wykłady tematyczne w sekcjach wygłosili naukowcy i specjaliści z różnych ośrodków naukowych w Polsce, tj. dr Maciej Lisiewicz – Zakład Geomatyki, Instytut Badawczy Leśnictwa: „Zastosowanie GIS i teledetekcji w analizie wieloczasowej zmian struktury oraz bioróżnorodności drzewostanów Puszczy Białowiejskiej”; dr hab. Aneta Ptaszyńska, prof. UMCS – BeeLab UMCS, Katedra Biologii Komórki, Instytut Nauk Biologicznych, Wydział Biologii i Biotechnologii UMCS: „Od pomysłu do wdrożenia – preparaty dla pszczół”; dr hab. Janusz Żbikowski, profesor uniwersytetu – Katedra Ekologii i Biogeografii UMK w Toruniu: „Zmiana biotopu i biocenozy rzeki jako konsekwencja budowy dużego zbiornika zaporowego”; dr hab. n. med. Paulina Gil-Kulik – Zakład Genetyki Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie: „Biotechnologiczny fenomen pokarmu kobiecego: rola egzosomów i komórek prekursorowych w programowaniu rozwoju”; dr Edyta Flis – dyrektor Działu Rejestracji oraz Badań i Rozwoju w firmie Vet-Agro: „Jak powstaje lek? Od pomysłu do realizacji”; dr hab. Agnieszka Krzemińska-Bródka, prof. UPP – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu: „Cynia – roślina nie/zwykła”; dr Joanna Rosenberger – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu: „Najsłynniejsze badania nad zachowaniem zwierząt i ich znaczenie dla człowieka”.

Wśród przedstawicieli towarzystw naukowych, które podobnie jak w poprzednich edycjach wsparły VII MSSKN byli:

dr hab. Aleksandra Głowacka, prof. uczelni – przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, Oddział w Lublinie; prof. dr hab. inż. Edmund Lorencowicz – prezes Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, Oddział w Lublinie; dr hab. Agnieszka Najda, prof. uczelni – przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, Oddział w Lublinie; dr hab. Joanna Wessely-Szponder, prof. uczelni – przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, Oddział w Lublinie; dr hab. Dariusz Stasiak, prof. uczelni – przewodniczący Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, Oddział w Lublinie; dr inż. Wioletta Sawicka-Zugaj – przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Koło w Lublinie; dr hab. Jarosław Wiącek, prof. uczelni – prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Zoologów; prof. dr hab. Krzysztof Szkucik – przewodniczący Wydziału II Nauk Biologicznych LTN, redaktor naczelny czasopisma Medycyna Weterynaryjna.

Podczas obrad można było zapoznać się z pracami naukowymi z wielu obszarów nauk przyrodniczych, przygotowanymi i zaprezentowanymi przez studentów z takich ośrodków akademickich, jak: Akademia Białska Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Politechnika Świętokrzyska, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, Politechnika Lubelska, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

W ramach VII MSSKN przedstawiono 240 prac naukowych w formie prezentacji i posterów w 7 sekcjach tematycznych, których koordynatorami byli: Sekcja Agrobioinżynierii – dr Agata Kobyłka, Sekcja Medycyny Weterynaryjnej – dr Agnieszka Chałabis-Mazurek, Sekcja Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki – dr inż. Kamil Drabik, Sekcja Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – dr Karolina Pitura, Sekcja Inżynierii Produkcji – dr inż. Marek Domin, Sekcja Nauk o Żywności i Biotechnologii – dr Urszula Szymanowska, Sekcja Biologii Środowiskowej – dr Wojciech Płaska.

Przedstawione prace zdaniem komisji konkursowych, które tworzyli nauczyciele akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, przedstawiciele Towarzystw Naukowych oraz redakcji czasopisma Medycyna Weterynaryjna, pozostawały na wysokim poziomie naukowym i aplikacyjnym, czego wyrazem było przyznanie kilkunastu nagród i wyróżnień.

Wszystkie prace prezentowane w ramach VII Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych wydano w formie e-książki streszczeń (otwarty dostęp na stronie Wydawnictwa UP w Lublinie).

W ramach konferencji przygotowywana jest również monografia tematyczna, która zostanie opublikowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Podczas wydarzenia po raz kolejny zorganizowano konkurs dla szkół ponadpodstawowych pt. „Mój region: środowisko – rośliny – zwierzęta – produkty”. Jego ideą jest rozwijanie zdolności, kreatywności i pogłębienie wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych, jak też kształtowanie świadomości i postaw związanych z tożsamością regionalną, odkrywania i doceniania różnorodności,

niepowtarzalności i specyfiki regionów. Konkurs cieszył się dużą popularnością, a postery w różnych sekcjach tematycznych zaprezentowali uczniowie ze szkół ponadpodstawowych, m.in. z ZSCKR w Nowym Targu, ZSCKR im. Jadwigi Dziubińskiej w Zduńskiej Dąbrowie, ZSCKR w Nowosielskach, ZSCKR im. Michała Drzymały w Brzostowie.

Zdaniem studentów, uczniów i nauczycieli akademickich VII Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych pozwoliło na prezentację aktywności badawczej młodych naukowców, jak też na upowszechnienie nauki poprzez wymianę poglądów, doświadczeń i praktycznej wiedzy na temat aktualnych wyzwań naukowych Polsce i na świecie. Pozytywne opinie uczestników skłaniają do organizacji kolejnych edycji.

Marek Babicz

Fot. Bartłomiej Dąbrowski, SAF

Studenci tworzą innowacyjne narzędzie do monitoringu jakości wód

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Hydrobiologii i Ochrony Środowiska działającego na Wydziale Biologii Środowiskowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, pod kierunkiem dr. Wojciecha Płaski oraz mgr Aleksandry Bartkowskiej-Bekasiewicz, realizują projekt pt. „Opracowanie narzędzia do zdalnego szacowania parametrów jakości wód powierzchniowych z wykorzystaniem danych satelitarnych i terenowych” w ramach programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”. Projekt rozpoczęto 10 kwietnia 2025 r., czas zakończenia przewidziany jest na 10 września 2026 r.

Celem projektu było stworzenie nowoczesnego narzędzia umożliwiającego ocenę wybranych parametrów fizykochemicznych wód powierzchniowych na podstawie obrazów satelitarnych oraz danych pozyskiwanych podczas badań terenowych. Rozwiązanie to ma wspierać monitoring środowiska i dostarczać aktualnych informacji o stanie zbiorników wodnych województwa lubelskiego.

W ramach projektu studenci przeprowadzili już badania terenowe, podczas których pobierano próbki wód oraz wykonywano pomiary niezbędne do opracowania modeli szacowania jakości wód. Zebrane dane zostały następnie połączone z informacjami pochodzącymi z danych satelitarnych, co pozwoliło na opracowanie

algorytmów umożliwiających analizę jakości wód w sposób zdalny.

Jednym z najważniejszych efektów projektu jest uruchomienie aplikacji internetowej opartej na platformie Google Earth Engine. Narzędzie umożliwia użytkownikom dostęp do aktualizowanych danych dotyczących wybranych parametrów jakości wód oraz obserwację zmian zachodzących w czasie. Aplikacja może stanowić wsparcie dla instytucji zajmujących się ochroną środowiska, gospodarką wodną, a także dla naukowców i mieszkańców zainteresowanych stanem lokalnych zasobów wodnych.

Aplikacja została już udostępniona użytkownikom i jest dostępna online. Dzięki intuicyjnemu interfejsowi umożliwia szybki dostęp do informacji o wybranych parametrach jakości wód oraz ich zmianach w czasie. Osoby zainteresowane mogą korzystać z narzędzia pod adresem: <https://up-lublin.projects.earthengine.app/view/monitoring-wod>

Projekt finansowany ze środków budżetu państwa przyznanych przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego w ramach programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”. Projekt nr SKN/SP/632076/2025 pt. „Opracowanie narzędzia do zdalnego

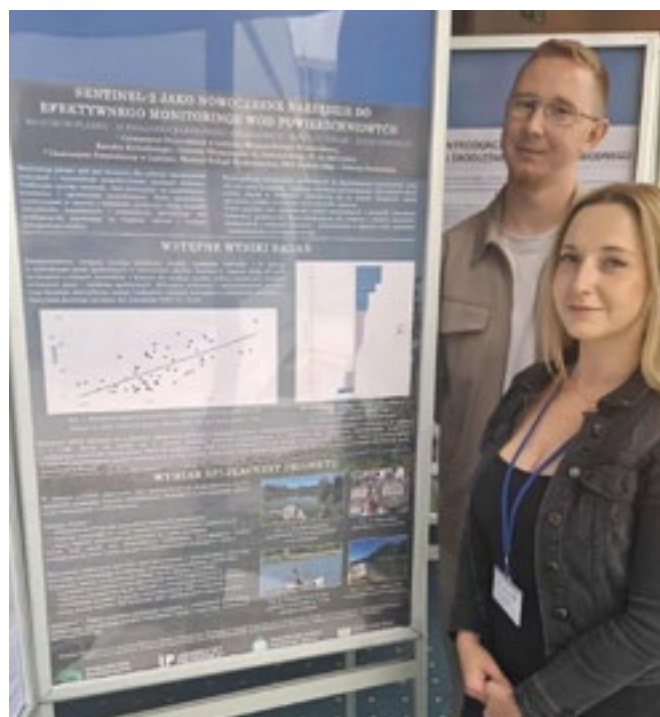

monitoringu kluczowych parametrów fizykochemicznych zbiorników wodnych w województwie lubelskim”.

Autorzy projektu:

*mgr Aleksandra Bartkowska-Bekasiewicz,
dr Wojciech Płaska, mgr inż. Mateusz Piejak*

Fot. Aleksandra Bartkowska-Bekasiewicz, Wojciech Płaska

Monitoring jakości gleb w rejonie oddziaływania LW Bogdanka SA

Miło nam poinformować o rozpoczęciu realizacji zadania pn. „Monitoring i ocena zmian jakości środowiska glebowego w obszarze oddziaływania Kopalni Węgla Kamiennego Bogdanka”.

Projekt realizowany jest przez dr hab. Martę Bik-Małodzińską, prof. uczelni z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie specjalizującą się w badaniach nad degradacją i rekultywacją gleb oraz oceną wpływu działalności antropogenicznej na środowisko. W skład zespołu realizującego badanie wchodzi również pracownicy Instytutu Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska:

dr hab. Grażyna Żukowska, prof. uczelni; dr inż. Magdalena Myszu-
ra-Dymek; dr hab. Barbara Futa, prof. uczelni; mgr Daniel Strzałka;
mgr Alicja Strzałka, oraz Katedry Mikrobiologii Środowiskowej:
dr hab. Kamila Rybczyńska-Tkaczyk, prof. uczelni. Celem zadania
jest przeprowadzenie kompleksowych badań jakości środowiska
glebowego na terenach znajdujących się pod wpływem działal-
ności wydobywczej LW Bogdanka SA. Szczególna uwaga zostanie
poświęcona obszarom objętym deformacjami terenu, w tym nie-
kom osiadania oraz terenom okresowo zalewanym. Uzyskane wy-
niki pozwolą ocenić aktualny stan gleb oraz zidentyfikować zmia-
ny zachodzące w środowisku pod wpływem eksploatacji górniczej.

Realizacja projektu przyczyni się do ochrony powierzchni zie-
mi poprzez dostarczenie aktualnych i wiarygodnych danych nie-
zbędnych do prowadzenia działań monitoringowych, planowania
gospodarki przestrzennej oraz podejmowania decyzji związanych
z ochroną środowiska. Wyniki badań będą stanowiły cenne źródło
wiedzy zarówno dla jednostek naukowych, jak i instytucji odpowie-
dzialnych za zarządzanie środowiskiem.

Zadanie zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego
Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Wartość przyznanej dotacji: 42 202,76 złotych.

Dzięki wsparciu WFOŚiGW w Lublinie możliwe będzie prowa-
dzenie specjalistycznych badań terenowych i laboratoryjnych,
których rezultaty przyczynią się do lepszego poznania procesów
zachodzących w środowisku glebowym na obszarach objętych
działalnością górniczą oraz do wypracowania rekomendacji służą-
cych ochronie zasobów glebowych regionu.

Marta Bik-Małodzińska

Fot. Alicja Strzałka

Blisko praktyki rolniczej

Gospodarstwo Doświadczalne w Czesławicach, należące do Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 10 czerwca 2026 r. stało się miejscem spotkania świata nauki i rolnictwa. Dzień Pszenicy i Rzepaku pokazał, jak badania naukowe przekładają się na realne korzyści dla producentów rolnych.

Dzień Pszenicy i Rzepaku stanowił mocny akcent świadczący o nieustającej współpracy sektora naukowego z sektorem gospodarki rolnej. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie we współpracy z Gospodarstwem Nasiennym Robert Szymański i zgromadziło liczne grono rolników, doradców rolniczych oraz przedstawicieli firm związanych z branżą nawozową, ochroną roślin i nowoczesnymi technologiami rolniczymi.

Program spotkania obejmował na wstępie część wykładową. Rektor Krzysztof Kowalczyk wygłosił wykład pt. „Czy bać się odmian wyhodowanych za pomocą NGT”. Prelegent podkreślił rolę badań naukowych w rozwoju nowoczesnego rolnictwa. Zwrócił uwagę, że jednym z kluczowych celów prowadzonych prac jest poszerzenie

zmienności genetycznej zbóż oraz zwiększanie ich odporności na choroby, co nabiera szczególnego znaczenia w obliczu zmieniających się warunków klimatycznych.

Na wydarzeniu obecni byli przedsiębiorcy reprezentujący szeroko pojęty sektor rolniczy – obszar nasiennictwa i hodowli roślin, a także producenci oraz dystrybutorzy środków produkcji rolnej, maszyn i technologii rolniczych oraz firmy doradcze i usługowe wspierające funkcjonowanie gospodarstw rolnych. Przybyli też licznie przedstawiciele instytucji rolniczych, w tym odpowiedzialne za rozwój obszarów wiejskich organizacje branżowe i samorząd rolniczy, oraz przedstawiciele administracji lokalnej.

Ważnym punktem spotkania była wizyta na polach doświadczalnych Uniwersytetu Przyrodniczego, na których zaprezentowano aż 35 odmian pszenicy ozimej pochodzących od polskich i zagranicznych hodowców oraz liczne odmiany rzepaku. Prezentowane eksperymenty polowe obejmowały zarówno nowe, jak i tradycyjne odmiany, stanowiąc praktyczne źródło wiedzy dla rolników poszukujących najbardziej efektywnych rozwiązań uprawowych. Szczególną uwagę zwrócono na odmiany o wysokiej odporności na patogeny oraz o zdolności do uzyskiwania wysokich plonów, co ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego.

Wydarzenie potwierdziło, że współpraca między nauką a praktyką jest kluczem do rozwoju innowacyjnego i zrównoważonego rolnictwa. Bezpośredni kontakt rolników z wynikami badań prowadzonych przez naukowców Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie umożliwia wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w gospodarstwach, odpowiadając na aktualne potrzeby rynku i wyzwania klimatyczne.

Red.

Fot. Agnieszka Brach

Dietetyka dla wszystkich

14 kwietnia 2026 r. na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii odbył się IV Dzień Promocji Wiedzy Żywnościowej „Dietetyka dla Wszystkich”. Wydarzenie miało na celu promocję wiedzy żywieniowej oraz popularyzację zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia, profilaktyką zdrowotną i rolą dietetyka we współczesnym społeczeństwie.

Program był niezwykle bogaty i różnorodny, obejmował liczne panele wykładowe oraz warsztaty o charakterze teoretycznym i praktycznym. Uczestnicy mogli wziąć udział w wykładach prowadzonych przez dietetyków oraz studentów, poświęconych m.in. intuicyjnemu odżywianiu, dietetyce klinicznej, wpływowi kofeiny na organizm, żywieniu w sporcie oraz znaczeniu diety dla zdrowia skóry.

W ramach wydarzenia zrealizowano wiele warsztatów tematycznych, w tym kulinarne warsztaty „Dietetyczny Street Food” prowadzone przez Łukasza Oronia, szefa kuchni restauracji Legendy Miasta, przy udziale dr inż. Moniki Michalak-Majewskiej. Odbyły się także warsztaty z układania jadłospisów pt. „Zdrowe żywienie w teorii i praktyce” prowadzone z udziałem dr inż. Kamili Borowiec oraz mgr Gabrieli Gutowskiej-Kurant. Odbył się również panel analizy składu ciała i porad dietetycznych pod kierunkiem dr inż. Justyny Libery, a panie dr hab. Monika Sujka, prof. uczelni, oraz dr inż. Ewelina Zielińska poprowadziły warsztaty analizy sensorycznej „Laboratorium zmysłów”.

Dużym zainteresowaniem cieszył się panel z pracodawcami zorganizowany pod patronatem Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, z udziałem mec. Konrada Drezny oraz praktykujących dietetyków: Michała Płechy, Anny Jamborowicz-Pelak, Karoliny Jachimowicz-Rogowskiej i Agnieszki Woźniak. Panel poprowadziła prof. dr hab. Karolina Wójciak.

Uczestnicy mogli również sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności w przygotowanym pod kierunkiem dr Bożeny Sosnowskiej dietetycznym escape roomie „Dietetyczni Detektywi” oraz wziąć udział w warsztatach sportowych prowadzonych przez dr inż. Karolinę Nowosad. Zwieńczeniem dnia był quiz wiedzy żywieniowej połączony z rozdaniem nagród.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez studentów I roku dietetyki II stopnia pod opieką dr inż. Karoliny Nowosad z Katedry

Biotechnologii, Mikrobiologii i Żywienia Człowieka, przy wsparciu prof. dr hab. Karoliny Wójciak, prodziekana Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

W IV Dniu Promocji Wiedzy Żywnościowej uczestniczyli: rektor Krzysztof Kowalczyk, prorektor Urszula Kosior-Korzecka oraz dziekani Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii: Waldemar Gustaw, Karolina Wójciak i Urszula Pankiewicz.

W wydarzeniu wzięli udział studenci kierunków związanych z dietetyką, technologią żywności i żywieniem człowieka, biotechnologią oraz gastronomią i sztuką kulinarną. Obecni byli także uczniowie Zespołu Szkół nr 5 w Lublinie wraz z nauczycielką Agnieszką Kasperek oraz uczniowie XXX Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Jana Twardowskiego pod opieką Agnieszki Czajki i Jagody Laskowskiej.

Wydarzenie wsparli przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego: MOJO, Imbir, Endorfina, EastSide CrossFit, Manekin, Strefa Wysokich Lotów, kawiarnia Niebo, Mleczne Ogrody, MiniGolf, PWN oraz Miód Dzikich Pszczoł. Obecne były również przedstawicielki Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, Lubelskiego Stowarzyszenia Amazoniek oraz Działu Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem i stanowiło wartościową przestrzeń do zdobywania wiedzy, wymiany doświadczeń oraz promowania świadomego i odpowiedzialnego podejścia do żywienia i zdrowia.

Karolina Nowosad

Fot. Wojciech Radzki, Jakub Iskra

Świnie rasy puławskiej – 100 lat hodowli (1926–2026)

Marek Babicz

W bieżącym roku mija 100 lat od momentu rozpoczęcia prac hodowlanych w kierunku uzyskania pierwszej krajowej rasy świń w Polsce. Do tego czasu pogłowie świń utrzymywanych na terenie obecnej Polski tworzyły prymitywne świnie miejscowe oraz importowane rasy, takie jak wielka biała angielska czy berkshire. Właściwy rozwój hodowli świń datuje się na lata 70. XIX w., kiedy to właściciele ziemscy – spełniając rosnące oczekiwania żywieniowe ówczesnego społeczeństwa – rozpoczęli zorganizowany masowy chów świń w swoich majątkach. Od tego czasu świnie, które były typowym zwierzęciem utrzymywanym przez chłopów, stały się gatunkiem tak popularnym, jak bydło i owce również dla ziemian. W przypadku Lubelszczyzny początek hodowli świń datuje się na rok 1872, w którym Antoni Bobrowski (1825–1895), właściciel majątku Snopków, założył pierwszą chlewnię zarodową rasy wielkiej białej angielskiej (wba). Tradycje hodowlane podtrzymywał od roku 1895 jego zięć, Kazimierz Piaszczyński (1864–1933). Materiał hodowlany z chlewni w Snopkowie zdobył uznanie, czego wyrazem było przyznanie ponad 50 złotych medali na wystawach w Warszawie, Charkowie, Kursku, Chersoniu, Smoleńsku, Poławie, Kijowie, Lublinie, Lwowie, Poznaniu i in. Ciekawostką jest fakt, że chlewnia snopkowska sprzedawała materiał zarodowy po niższych cenach pracownikom gospodarstwa i okolicznym chłopom, co przyczyniło się do poprawy wartości hodowlanej i użytkowej pogłowia masowego. W 1890 r. powstała jedna z najsłynniejszych chlewni, tj. w Bychawie, należąca do Antoniego Budnego (1861–1943), która odegrała główną rolę przy doskonaleniu krajowego pogłowia trzody chlewnej zarówno do I wojny światowej, jak i w okresie międzywojennym. Zwierzęta z hodowli Budnego do roku 1929 zdobyły wiele prestiżowych nagród na wystawach organizowanych w Warszawie, Kijowie, Lublinie, Berdyczowie, Winnicy, Charkowie, Poławie, Rostowie nad Donem, Moskwie, Poznaniu i in. Łącznie uzyskały ponad 40 medali złotych oraz ponad 50 medali srebrnych.

Ogólnie w regionie Lubelszczyzny działało przed I wojną światową 16 uznanych chlewni zarodowych, w których – podobnie jak na innych terenach dzisiejszej Polski – utrzymywano świnie krajowe skrzyżowane m.in. z knurami rasy wba z hodowli z Bychawy i Snopkowa. Do grupy świń krajowych w tym czasie zaliczano wielką polską długouchą i małą polską ostrouchą. Polska wielka długoucha była utrzymywana na terenie całego kraju, a najpopularniejsza była w województwach: pomorskim, poznańskim, śląskim, krakowskim. Najcenniejszą zaletą świni długouchej były: wysoka odporność na choroby, łatwość opasu w chowie pastwiskowym oraz twarda, jędrna słonina i mięso przydatne do wyrobu wędlin trwałych. Kolejny krajowy typ świń – polska mała ostroucha, popularna m.in. w województwach: wileńskim, nowogródzkim, białostockim, obejmowała również regionalną odmianę świni poleskiej, bardziej prymitywnej, ale dzięki temu uważanej za niezwykle odporną, dostosowaną do

chowu w prymitywnych warunkach. Po II wojnie światowej populacja świń poleskich występowała jeszcze w rejonie środkowego Bugu, określana jako nadbużańskie, a ciekawostką jest fakt, że wykorzystując tę populację, prof. dr hab. Jan Nozdryn-Płotnicki (1906–1986), wieloletni profesor i pionier nauk rolniczych w Lublinie, kierownik Pracowni Hodowli Trzody Chlewnej od 1960 r., prowadził prace w kierunku wyhodowania nowego typu świń, tzw. nadbużańskich, które łączyłyby zalety świń prymitywnych poleskich i białych w typie mięsnym.

Jednak pierwszym naukowcem, który podjął działania zmierzające do wyhodowania polskiej rasy świń, był prof. Zdzisław Ludwik Zabielski (1885–1974), współtwórca Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt działającej początkowo w ramach Wydziału Rolnego UMCS, a później w Wyższej Szkole Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie). W tym celu w 1926 r. prof. Zabielski sprowadził – głównie ze wsi Gołąb do Zakładu Doświadczalnego w Borowinie, będącego placówką Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach – tzw. łaciatki. Były to świnie mieszańce prymitywnych typów krajowych i rasy berkshire, którą utrzymywano m.in. w majątkach w Samokłeskach i Gołębiu. Łaciatki były bardzo popularne w gospodarstwach chłopskich na obszarze między Puławami a Dęblinem oraz w okolicach Kocka, Michowa i Kamionki. Charakteryzowały się wysoką wydajnością rzeżną oraz dobrą jakością mięsa. W Borowinie pod kierownictwem prof. Zabielskiego – dyrektora stacji, zainicjowano prace hodowlane zmierzające do wytworzenia nowej rasy świń. W okresie kilku lat uzyskano populację świń tzw. gołębskich średniej wielkości (masa ciała 2–3-letnich loch wynosiła 180–200 kg), odporną na choroby i niekorzystne warunki środowiskowe, dobrze wykorzystujących paszę (również tzw. odpady gospodarskie i pastwisko), dających w wieku 10–20 miesięcy tuczniki o dużym udziale tkanki tłuszczowej (słoniny i sadła) i mięsie przydatnym do wyrobu świeżych i trwałych wędlin. W latach 30. XX w. świnie gołębskie uszlachetniono przez krzyżowanie z rasą świń wielkich białych angielskich, pochodzących z hodowli Antoniego Budnego z Bychawy i Kazimierza Piaszczyńskiego ze Snopkowa, oraz rasą berkshire sprowadzoną do Borowiny z Anglii.

W czasie II wojny światowej świnie gołębskie jako jedyny typ świni krajowej hodowano w dwóch majątkach położonych na Lubelszczyźnie: Felin oraz Kopina, czyli na terenach powstałej w 1939 r. na ziemiach polskich Generalnej Guberni. W latach 1947–1950 prowadzono prace mające na celu przekształcenie świń gołębskich z typu tłuszczowo-mięsnego w typ mięsno-słoninowy. W 1951 r. Rada Naukowa dla podkreślenia wkładu pracy hodowlanej Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach zmieniła obowiązującą nazwę świni gołębskiej na puławską. Rasa puławska była bardzo popularna zwłaszcza w gospodarstwach wielotowarowych, drobnych, jak też w rodzinach

robotniczych, np. w latach 1950–1970 na Śląsku. Stan taki utrzymywał się do początku lat 90. XX w., kiedy to na skutek przemian polityczno-społecznych otwarto granice dla szerokiego importu różnego rodzaju dóbr z krajów zachodniej Europy, również świń. W tym czasie sprowadzono rasy wysokomięsne świń, tj. duroc, hampshire, pietrain, których masowe wykorzystanie w produkcji tuczników zdystansowało świnię rasy puławskiej. Spadek zainteresowania hodowlą świń rasy puławskiej był przyczyną gwałtownej redukcji jej populacji, aż do 80 loch w połowie lat 90. XX w. W tym czasie wielokrotnie podejmowano próby łagodzenia tej sytuacji. Tak było np. w 1992 r., kiedy to prof. dr hab. Aleksander Walkiewicz, kierownik Katedry Hodowli i Technologii Produkcji Trzody Chlewnej ówczesnej Akademii Rolniczej wraz z pracownikami Okręgowej Stacji Hodowli Zwierząt w Lublinie wstępnie ustalili program restytucji świń rasy puławskiej. W wyniku podjętych działań Ministerstwo Rolnictwa wydzieliło subsydia w celu wsparcia tworzących się stad podstawowych świń rasy puławskiej. Kolejnym przełomowym działaniem było objęcie rasy puławskiej hodowlą zachowawczą jako rezerwy genetycznej w myśl uchwały z 29 sierpnia 1996 r. Rady Hodowlanej ds. Hodowli Trzody Chlewnej przy Centralnej Stacji Hodowli Zwierząt w Warszawie, w której pracach również uczestniczył prof. Walkiewicz, współtwórca Programu Ochrony Zasobów Genetycznych. Programem tym, który od 1 lipca 1997 r. obowiązywał na terenie działania OSHZ w Lublinie, objęto hodowlę zachowawczą 12 stad świń rasy puławskiej, w których utrzymywano 86 loch i 10 knurów stadnych. Dzięki wieloletniej starannej pracy hodowlanej odbudowano populację świń rasy puławskiej, która liczy już ok. 2700 loch utrzymywanych w ponad 90 gospodarstwach.

Obecnie utrzymywane świnię rasy puławskiej są doskonale przystosowane do miejscowych warunków środowiskowych, tj. klimatu, gleby, zasobów paszowych i warunków chowu. W porównaniu z dominującymi w hodowli i chowie rasami i mieszancami wysokoprodukcyjnymi są bardziej odporne na czynniki stresogenne. Charakteryzują się również szeregiem typowych siebie cech dotyczących: wysokiej troskliwości macierzyńskiej, w tym silnego instynktu matecznego, oraz długowieczności pozwalającej wykorzystywać w pełni potencjał rozrodczy, wartości rzeźnej i jakości wieprzowiny, na które składają się wysoka wydajność rzeźna oraz wybitna jakość konsumpcyjna i technologiczna pozyskiwanego mięsa i tłuszczu, przewyższająca oferowany powszechnie surowiec masowy. Mięso kulinarne pozyskane z tuczników rasy puławskiej zawiera ok. 2–3% tłuszczu, dzięki czemu jest kruche, soczyste i smaczne. Ponadto zawiera dużo ważnych składników odżywczych, tj. pełnowartościowe białko czy składniki z grupy tzw. bioaktywnych, jak witaminy B, E, oraz makro- i mikroelementy, np. cynk, magnez, a przede wszystkim żelazo. Jest doskonałym surowcem do wytwarzania produktów wysokogatunkowych, regionalnych, tradycyjnych, o czym świadczą opinie konsumentów.

Więcej szczegółów o rasie, jej hodowli i użytkowaniu znajduje się w wieloautorskim opracowaniu monograficznym wydanym w związku ze 100-leciem hodowli świń rasy puławskiej pt. „Świnię rasy puławskiej (gołębskie)” (red. Marek Babicz, Wyd. UP w Lublinie, 2026).

Jubileusz hodowli świń rasy puławskiej to również okazja do podkreślenia zasług naukowców z Wyższej Szkoły Rolniczej – Akademii Rolniczej – Uniwersytetu Przyrodniczego, dzięki którym populacja ta powstała i przetrwała do dzisiaj. Pierwszym z nich jest

Loszka hodowlana i knurek hodowlany rasy puławskiej (GD w Czystawicach)
Fot. Marek Babicz

profesor hodowli zwierząt, dr filozofii Zdzisław Ludwik Zabielski (1885–1974), absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, a później wykładowca w Katedrze Hodowli Zwierząt Domowych i Mleczarstwa, kierownik Stacji Zootechnicznej w Borowinie należącej do Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, kierownik Zakładu Doświadczalnego w Końskowoli, współorganizator Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt działającej początkowo w ramach Wydziału Rolnego UMCS, a później w Wyższej Szkole Rolniczej. Profesorowi polska hodowla zawdzięcza nie tylko wyhodowanie świń gołębskich (obecnie rasy puławskiej), ale również jej ocalenie. W lipcu 1944 r. w związku z nadciągającym frontem walk Niemcy zarządzili wywóz zwierząt ze Stacji Doświadczalnej w Borowinie w stronę niemieckiej granicy. Dzięki współpracy prof. Zabielskiego z kolejarzami ten transport nie doszedł do skutku, a świnię stały się główną bazą do rozwoju rasy.

Kolejnym naukowcem związanym z hodowlą świń rasy puławskiej był prof. dr hab. Zygmunt Surdacki (1923–2002), absolwent Wydziału Rolnego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, zastępca asystenta w Katedrze Szczegółowej Hodowli Zwierząt UMCS w Lublinie, starszy asystent, a następnie adiunkt w Zootechnicznym Zakładzie Doświadczalnym w Końskowoli należącym do Instytutu Zootechniki w Krakowie, samodzielnym pracownikiem naukowo-dydaktycznym w Instytucie Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej w Lublinie, kierownik Zakładu Hodowli Trzody Chlewnej. Profesor Surdacki przez wiele lat nadzorował prace hodowlane nad rasą puławską w ZD w Końskowoli, przyczyniając się do popularyzacji tej rasy świń.

Niewątpliwie naukowcem, który ocalił rasę puławską od wyginięcia, był prof. dr hab. Aleksander Walkiewicz (1940–2022), absolwent Wydziału Zootechnicznego Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie, wieloletni pracownik Akademii Rolniczej. Ceniony nie tylko przez pracowników, czego wyrazem było powierzenie mu obowiązków prorektora AR w Lublinie (1987–1990), ale również szeroko znany wśród hodowców i producentów trzody chlewnej, co pozwoliło mu zachęcić rolników do powrotu do utrzymania świń rasy puławskiej. Profesor Aleksander Walkiewicz był cenionym wychowawcą wielu pokoleń studentów – obecnie hodowców, rolników, osób związanych z branżą rolniczą oraz naukowców. Jednym z nich jest prof. dr hab. Marek Babicz, absolwent Akademii Rolniczej, kierownik Zakładu Hodowli i Biotechnologii Świń w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, który kontynuuje badania dotyczące świń rasy puławskiej, a zwłaszcza jej struktury genetycznej i charakterystycznych właściwości rasy.

NAFSA 2026 – w centrum światowej współpracy akademickiej

Największe i najbardziej prestiżowe wydarzenie na świecie poświęcone umiędzynarodowieniu szkolnictwa wyższego oraz rozwojowi globalnej współpracy akademickiej NAFSA 2026 odbyło się w dniach 26–29 maja 2026 r. w Orlando na Florydzie. W tym roku wzięła w nim udział również reprezentacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Obecność ta była możliwa dzięki wsparciu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Uczelnia prezentowała swoją ofertę edukacyjną oraz potencjał naukowy na stoisku narodowym Polski funkcjonującym pod marką „Study & Research in Poland”, promując polskie szkolnictwo wyższe jako atrakcyjnego partnera dla studentów, naukowców i instytucji z całego świata. Nasz uniwersytet dołączył do grona kilkunastu polskich uczelni (w tym aż trzech o profilu przyrodniczym) i instytucji (m.in. Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności / Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji oraz NASK, Państwowy Instytut Badawczy).

Tegoroczna edycja zgromadziła ponad 10 tys. uczestników ze 100 krajów, 350 wystawców oraz organizatorów 200 sesji programowych poświęconych wyzwaniom i przyszłości edukacji międzynarodowej.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie reprezentowali: prorektor ds. studenckich i dydaktyki dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni, kierownik Działu Rekrutacji i Promocji mgr Agnieszka Wasilak oraz pełnomocnik dziekana ds. studentów anglojęzycznych lek. wet. Bartłomiej Szymczak. W trakcie kilkudniowego wydarzenia uczestniczyli oni w licznych spotkaniach z przedstawicielami uczelni, organizacji oraz instytucji odpowiedzialnych za rozwój współpracy międzynarodowej. Rozmowy dotyczyły przede wszystkim możliwości pozyskiwania studentów zagranicznych, rozwoju partnerstw akademickich, wspólnych projektów edukacyjnych i badawczych oraz rozszerzania współpracy w ramach programu Erasmus+. Dystrybuowano również przygotowane wcześniej materiały informacyjne – drukowane i elektroniczne.

Szczególnym momentem inauguracji konferencji było spotkanie z dr Fantą Aw, executive director i CEO organizacji NAFSA. W swoim wystąpieniu podkreśliła ona, że edukacja od zawsze miała charakter globalny, a współpraca międzynarodowa stanowi fundament przyszłości. Przesłanie to doskonale oddaje ideę wydarzenia, którego celem jest nie tylko wymiana doświadczeń, lecz także tworzenie trwałych partnerstw odpowiadających na wyzwania współczesnego świata.

Warto zauważyć, że współczesne uczelnie funkcjonują w globalnym środowisku akademickim, dlatego aktywna obecność na wydarzeniach tej rangi stanowi istotny element wzmacniania międzynarodowej rozpoznawalności.

Udział w NAFSA 2026 został zrealizowany w ramach strategii rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na potrzeby przygotowania do udziału w konkursie „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”.

Agnieszka Wasilak

Fot. Archiwum UP w Lublinie

Dzień Kariery 2026

Dnia 14 kwietnia 2026 r. w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zorganizowano Dzień Kariery 2026. Wydarzenie odbyło się dzięki współpracy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie. Stoiska pracodawców i instytucji publicznych cieszyły się dużym zainteresowaniem poszukujących ofert staży, pracy i praktyk.

Uroczyste otwarcie odbyło się z udziałem władz uczelni, przedstawicieli województwa i miasta: rektora Krzysztofa Kowalczyk oraz zastępcy prezydenta miasta Lublin ds. społecznych Anny Augustyniak. Obecni byli dyrektorzy wielu instytucji z naszego regionu.

Dzień Kariery 2026 przyciągnął uwagę studentów i absolwentów lubelskich uczelni oraz osób bezrobotnych z całego województwa lubelskiego. Osoby poszukujące pracy miały szansę na bezpośredni kontakt z ponad 50 pracodawcami oferującymi różnicowane miejsca zatrudnienia, praktyk zawodowych oraz staży. Bezrobotni mieli możliwość pozyskania najbardziej aktualnych informacji o firmach, ich potencjale, planach rekrutacyjnych oraz o wymaganiach stawianych przyszłym kandydatom. Zakłady pracy, które przygotowały stoiska wystawiennicze, działają w branży rolniczej, ogrodniczej, weterynaryjnej, technologicznej, żywnościowej i ekologicznej.

W wydarzeniu wzięły udział również służby mundurowe: wojsko, policja i straż graniczna. Nie zabrakło też fundacji i stowarzyszeń. Wiele firm przedstawiających swoją ofertę w Dniu Kariery 2026 ma zasięg ogólnopolski, a nawet międzynarodowy. W czasie Dnia Kariery 2026 absolwenci mogli uzyskać także informacje na temat możliwości pozyskania funduszy europejskich na rozwój własnej działalności gospodarczej. Wstęp na wydarzenie był bezpłatny. Porad dotyczących rynku pracy i możliwości wyboru ścieżki kariery udzielali również doradcy zawodowi.

Dzień Kariery 2026 był relacjonowany w mediach (telewizja, radio, prasa) i na stronach internetowych instytucji publicznych z regionu. Tłum przez cały dzień przemieszczający się między wystawcami świadczył o dużym zapotrzebowaniu na tego typu przedsięwzięcia.

*Renata Reszka-Dyrka
Fot. Bartłomiej Dąbrowski*

Ceremonia otwarcia –
wykład inauguracyjny
Fot. UBM

Siła danych w służbie nauki – podsumowanie warszawskiej konferencji CEN 2026

W dniach 19–21 maja 2026 r. Warszawa stała się centrum europejskiej biometrii za sprawą VI edycji konferencji Central European Network (CEN 2026). Wydarzenie to, zorganizowane w nowoczesnym ADN Conference Centre, było wspólnym przedsięwzięciem regionów austro-szwajcarskiego (ROeS), niemieckiego (DR) oraz Polskiego Towarzystwa Biometrycznego i Polskiej Sekcji Międzynarodowego Towarzystwa Biometrycznego (IBS). Tegoroczna edycja miała szczególny charakter, ponieważ konferencja odbywała się w Polsce po raz pierwszy.

Hasło przewodnie i misja

Przewodnią idea konferencji „Power of Data – Shaping the Future of Life Sciences” podkreślała rosnącą rolę danych w kształtowaniu przyszłości i rozwoju nauk o życiu. Dostęp do ogromnych ilości informacji staje się coraz powszechniejszy, więc umiejętność ich interpretacji i skutecznego analizowania jest niezbędna dla podejmowania świadomych decyzji, które wpływają na zdrowie ludzi, jakość życia oraz środowisko.

Skala i zasięg wydarzenia

Konferencja CEN 2026 przyciągnęła 304 uczestników z licznych ośrodków naukowych z Europy i świata, w tym z Niemiec, Polski, Austrii, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, USA czy Australii. Intensywny

program obejmował 212 wystąpień ustnych oraz 33 posterów. Obrady trwały 3 dni i odbywały się w 6 równoległych sesjach tematycznych.

Tak duża skala wydarzenia była znaczącym wyzwaniem logistycznym i organizacyjnym, które – jak podkreślali uczestnicy – zostało perfekcyjnie zrealizowane, zapewniając sprawny przebieg obrad i komfort udziału. Realizacja przedsięwzięcia była efektem

Rejestracja pierwszych uczestników
Fot. UBM

dwuletniej, intensywnej współpracy specjalistów z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W skład Komitetu Lokalnego, który czuwał nad każdym etapem przygotowań, weszli pracownicy Katedry Zastosowań Matematyki i Informatyki: Agnieszka Kubik-Komar, prof. UPL (przewodnicząca), dr Urszula Bronowicka-Mielniczuk, dr Elżbieta Kubera (również członek Komitetu Naukowego) oraz dr Monika Różańska-Boczula. W wydarzeniu aktywnie uczestniczyli także inni pracownicy KZMiI – dr Dorota Domagała, dr Małgorzata Szczepanik, dr Paweł Kuraśkiński – prezentując wyniki swoich badań i włączając się w debatę.

Kluczowe obszary badań

Prezentowane prace dotyczyły szerokiego spektrum zastosowań biometrii i statystyki w naukach o życiu, w tym:

- medycyny i farmakologii – uwagę skupiono na badaniach związanych z chorobami rzadkimi, modelowaniem przeżycia w onkologii czy analizą wyników zgłaszanych przez pacjentów w badaniach klinicznych;
- statystyki środowiskowej – istotne miejsce zajęły prace nad uzupełnianiem brakujących danych w monitoringu jakości powietrza oraz modelowaniem stężeń pyłków olchy;
- nowoczesnych technologii i AI – dyskutowano o roli uczenia maszynowego w przewidywaniu oporności na antybiotyki oraz wykorzystaniu sztucznej inteligencji w pracy biostatystyków;
- ekologii i rolnictwa – zaprezentowano nowoczesne podejście do testowania odrębności odmian uprawnych oparte na sztucznych sieciach neuronowych, omówiono czynniki wpływające na degradację dolin rzecznych oraz rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych roślin.

Zaproszeni prelegenci

Istotnym punktem programu CEN 2026 były wykłady zaproszonych ekspertów: Tima Morrisa, Kirsten Schorning i Susanne Strohmaier, których międzynarodowe doświadczenie w biostatystyce pozwoliło uczestnikom zgłębić złożone zagadnienia teoretyczne oraz ich praktyczne zastosowania w medycynie, toksykologii i naukach o środowisku.

Tim Morris z Novartis Pharmaceuticals UK Ltd jest ekspertem w dziedzinie badań symulacyjnych, które służą do opracowania właściwości metod statystycznych. Podczas swojego wykładu plenarnego pt. „Simulation studies: bringing method to the madness” przedstawił strukturę tych badań oraz omówił ich rolę w raportowaniu złożonych analiz statystycznych.

Kirsten Schorning jest profesorem statystyki matematycznej na Uniwersytecie Technicznym w Dortmundzie i specjalizuje się w optymalnym projektowaniu złożonych eksperymentów toksykologicznych. W swojej prelekcji pt. „Optimal design and analysis in cytotoxicity experiments — bridging the gap between statistics and toxicology” skupiła się na łączeniu statystyki z toksykologią, prezentując metody optymalnego planowania i analizy danych.

Susanne Strohmaier pracuje jako adiunkt w Katedrze Epidemiologii Uniwersytetu Medycznego w Wiedniu, a jej zainteresowania obejmują wnioskowanie przyczynowe oraz tematykę metanaukową. Jej wystąpienie pt. „Causal inference in practice – One (?) estimand, many (!) analytical decisions” poświęcone było praktycznym aspektom wnioskowania przyczynowego i wpływowi licznych

Komitet organizacyjny – od lewej: Anna Szczepańska-Álvarez (UP Poznań), Agnieszka Kubik-Komar (UP Lublin), Monika Różańska-Boczula (UP Lublin), Urszula Bronowicka-Mielniczuk (UP Lublin), Leszek Sieczko (SGGW Warszawa), Elżbieta Kubera (UP Lublin), Małgorzata Graczyk (UP Poznań)
Fot. P. Zborowski

decyzji analitycznych na wiarygodność dowodów opartych na danych eksperymentalnych.

Nauka w praktyce – intensywne kursy przedkonferencyjne

W dniu poprzedzającym rozpoczęcie konferencji zrealizowano następujące kursy:

- A practical introduction to simulating complex trial designs (prowadzący: Thomas Jaki i Dominique-Laurent Couturier);
- An introduction to Bayesian nonparametrics for causal inference (prowadzący: Michael Daniels i Jason Roy);
- Bayesian borrowing in clinical trials: design choices, assessment of operating characteristics and reporting (prowadzące: Annette Kopp-Schneider i Silvia Calderazzo).

Podsumowanie i znaczenie konferencji

Konferencja CEN 2026 udowodniła, jak różnorodny i dynamicznie rozwijający się jest obszar dzisiejszej biometrii. Wydarzenie dostarczyło nie tylko platformy do prezentacji najnowszych osiągnięć metodologicznych, ale także stworzyło sprzyjający klimat do nawiązywania kontaktów i wymiany doświadczeń w mniej formalnej atmosferze. Udział przedstawicieli organów regulacyjnych, takich jak Europejska Agencja Leków (EMA) czy Niemiecki Federalny Instytut Leków i Wyrobów Medycznych (BfArM), pozwolił na konfrontację nauki z praktyką.

Ważnym elementem programu była również tematyka związana z ekologią i ochroną środowiska. Prezentowane badania nad modelowaniem zanieczyszczeń powietrza, monitorowaniem jakości wód oraz ochroną różnorodności biologicznej pokazały, że biometria wykracza daleko poza nauki medyczne. Stała się ona niezbędnym narzędziem do precyzyjnego opisywania zmian zachodzących w przyrodzie i wspierania decyzji mających na celu ochronę naszej planety.

*Monika Różańska-Boczula,
Urszula Bronowicka-Mielniczuk, Elżbieta Kubera*

Rok owocnej współpracy i rozwoju – podsumowanie wizyty native speakerki języka angielskiego na naszym uniwersytecie

W roku 2025/2026 nasza uczelnia gościła native speakerkę języka angielskiego Kathryn Grage, stypendystkę programu Fulbright English Teaching Assistant (ETA). W minionym roku akademickim Kathryn Grage prowadziła nieodpłatne zajęcia językowe dla kadry akademickiej UP w Lublinie oraz doktorantów Szkoły Doktorskiej.

Dzięki wsparciu native speakerki oraz stworzeniu wyjątkowo sprzyjających warunków do nauki i rozwoju kompetencji językowych uczestników możliwe było przełamanie barier komunikacyjnych, doskonalenie wymowy oraz rozwijanie umiejętności tworzenia tekstów naukowych w języku angielskim. Do Biura Projektów Międzynarodowych napłynęły liczne opinie uczestników potwierdzające wysoką jakość zajęć oraz ich istotny wpływ na podniesienie kompetencji zawodowych i naukowych:

„Jako wicedyrektor chciałbym wyrazić bardzo pozytywną opinię na temat kursu języka angielskiego organizowanego przez uczelnię. Uważam, że jest to inicjatywa niezwykle wartościowa i potrzebna, zwłaszcza w kontekście rozwijania umiejętności konwersacyjnych, które bezpośrednio przekładają się na większą płynność mówienia. Kurs pozwolił mi nie tylko poszerzyć zasób słownictwa, ale przede wszystkim otworzyć się na komunikację w języku obcym oraz przełamać barierę językową, która często stanowi największą trudność. [...] Zdobyte umiejętności są szczególnie przydatne mi w związku z coraz liczniejszymi grupami studentów programu Erasmus pojawiających się w Bibliotece Głównej. Możliwość swobodnego porozumiewania się w języku angielskim znacząco podnosi jakość obsługi oraz sprzyja budowaniu otwartego międzynarodowego środowiska akademickiego” – mgr Bartłomiej Boćkowski, zastępca dyrektora Biblioteki Głównej UP.

„Zajęcia uważam za wartościowe i potrzebne w pracy nauczyciela akademickiego. Nasz kontakt z językiem angielskim jako

nauczycieli akademickich i naukowców jest obecnie niezbędny, natomiast często ogranicza się do czytania literatury angielskojęzycznej i pisanie publikacji w tym języku. Patrząc z mojej perspektywy, mamy zbyt mało okazji do mówienia w języku angielskim, a obecne realia działania uczelni wyższych coraz częściej nas do tego zmuszają. Mamy coraz więcej studentów zagranicznych, prowadzimy wykłady, webinaria i wystąpienia w języku angielskim, dlatego płynność wypowiedzi w tym języku staje się obecnie niezbędna. Takie zajęcia raz w tygodniu nie wymagają od nas nadmiernego wysiłku, a dają nam możliwość rozmowy z osobą, dla której ten język jest językiem ojczystym. Przekłada się to na lepsze rozumienie treści, poprawę naszych umiejętności językowych zarówno pod względem gramatycznym, jak i przełamania barier językowych” – dr inż. Katarzyna Rubinowska, adiunkt w Zakładzie Fizjologii i Biochemii Roślin.

„Kurs oceniam bardzo dobrze. Szczególnie cenne były dla mnie zajęcia oparte na konwersacji, które umożliwiały swobodne ćwiczenie języka w praktyce. Dużym atutem kursu była przyjazna atmosfera wszystkich uczestników, a podczas zajęć poruszono wiele różnych tematów. Zajęcia były dobrze przygotowane i angażujące, co zdecydowanie ułatwiało przełamywanie bariery językowej. Dzięki regularnym ćwiczeniom czuję się pewniej podczas komunikacji w języku angielskim, szczególnie w sytuacjach wymagających kontaktu z osobami z zagranicy” – mgr inż. Dorota Targońska, starszy specjalista inżynierijno-techniczny.

Zajęcia odbywały się w trybie cotygodniowym w salach Biblioteki UP. Pani Kathryn realizowała 14 godzin dydaktycznych oraz 2 godziny konsultacji tygodniowo. Zainteresowanie udziałem było bardzo duże. W semestrze zimowym na zajęcia zarejestrowało się 191 osób (w tym 89 pracowników administracyjnych, 10 doktorantów oraz 92 pracowników akademickich), natomiast w semestrze letnim chęć udziału zadeklarowało 145 osób (64 pracowników administracyjnych, 14 doktorantów oraz 67 pracowników akademickich). Ze względu na ograniczoną liczebność grup swoje umiejętności języka angielskiego mogło rozwijać 177 osób (77 pracowników administracyjnych, 15 doktorantów oraz 85 pracowników akademickich). Inicjatywa ta z pewnością przyczyniła się do zwiększenia inkluzywności uczelni, wzmocnienia otwartości środowiska akademickiego, a także stanowi istotny krok w kierunku dalszej internacjonalizacji naszego uniwersytetu.

Podczas pobytu pani Kathryn mogła liczyć na wsparcie ze strony pracowników uczelni. Funkcję mentora pełnił dr hab. inż. Maciej Nastaj, który czuwał nad merytorycznym aspektem realizacji programu, natomiast za sprawną obsługę administracyjną oraz organizację odpowiadała Kaja Zarzycka.

Poza działalnością dydaktyczną na uczelni nasz gość aktywnie angażował się w życie lokalnej społeczności akademickiej i miejskiej. Pani Grage uczestniczyła na spotkania American Corner na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej stanowiącego wspólny projekt Ambasady Stanów Zjednoczonych w Warszawie oraz UMCS. W ramach spotkań konwersacyjnych uczestnicy brali udział

Fot. Archiwum prywatne Kathryn Grage

w grach językowych, takich jak Scattergories czy Taboo, zajęciach kreatywnych, m.in. origami, oraz dyskusjach tematycznych, których celem było rozwijanie kompetencji językowych i komunikacyjnych.

Ponadto, z uwagi na swoje zainteresowanie rękodziełem, stypendystka prowadziła warsztaty szydełkowania dla studentów zagranicznych zarówno w przestrzeni Baobab, jak i podczas wydarzeń organizowanych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Kathryn Grage odwiedziła również szkoły średnie w Polsce w ramach programu EducationUSA będącego częścią sieci informacyjno-doradczej Departamentu Stanu Stanów Zjednoczonych. Podczas spotkań dzieliła się wiedzą na temat kultury amerykańskiej, systemu szkolnictwa wyższego w USA oraz procedur rekrutacyjnych na amerykańskie uczelnie.

Podkreśliła, że czas spędzony w Polsce oraz relacje, jakie nawiązała z członkami społeczności, będą przez nią bardzo pozytywnie wspominane. Bardzo doceniła możliwość uczestnictwa w kursie wprowadzającym do języka polskiego organizowanym przez Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie. Kurs ułatwił jej codzienną komunikację oraz integrację ze środowiskiem lokalnym.

W trakcie pobytu podróżowała po całym kraju, poznając jego historię, kulturę oraz walory przyrodnicze. Odwiedziła dziesiątki miast zarówno w Polsce, jak i w krajach sąsiednich, w szczególności Poznań, Gdańsk, Wrocław, Warszawę, Kraków, Zakopane, Zwieryniec, Rybnik, Kazimierz Dolny, Zamość i Łódź.

Na zakończenie pobytu w Polsce przekazała następującą refleksję:

„Despite being a quarter Polish, I hadn't known much about Polish culture or my Polish roots. Growing up, the extent of Polish tradition in my family had been eating kielbasa and pierogi at Easter dinner and occasionally making gołąbki (although before this year,

I had only ever called them „stuffed cabbage”). This year in Poland really helped me connect with my heritage and learn so much about my own culture. Simply from discussions with Polish students in my classes and cultural events in Lublin, I learned so much about Polish culture, including even the silly details like the tradition of keeping a Christmas carp in the bathtub, and the battle between Lidl and Biedronka for the cheapest pączek on Pączki Day.

This rewarding experience wouldn't have been possible without the incredible support I received along the way. I'm deeply grateful to my university mentor Maciej Nastaj and the International Projects Office, who served as my point people throughout my stay, coordinating with me every step of the way and making the whole experience feel welcoming and manageable from the very start. The university also welcomed me to a variety of workshops and events, and I was happy for all the opportunities to learn more about Polish ecosystems and culture.

I'm proud to bring Polish culture back with me to the United States, to keep making traditional meals, use Polish vocabulary, and celebrate Polish holidays. I'm already eager to return to Poland as a tourist in the future.”

W imieniu całej społeczności akademickiej pragniemy serdecznie podziękować za owocną i niezwykle udaną współpracę w roku akademickim 2025/2026.

Jednocześnie miło nam poinformować, że w roku akademickim 2026/2027 naszą uczelnię odwiedzi nowy stypendysta programu Fulbright ETA – pan Quenten Austin. Z radością oczekujemy na współpracę oraz realizację kolejnych inicjatyw wspierających rozwój kompetencji językowych i umiędzynarodowienie naszego uniwersytetu.

Kaja Zarzycka

Wartości lecznicze i funkcjonalne tymianku

Renata Nurzyńska-Wierdak

Tymianek pospolity (*Thymus vulgaris* L., f. *Lamiaceae*) pochodzi z zachodniej części basenu Morza Śródziemnego; w stanie dzikim występuje również w Azji Zachodniej i Afryce Północnej. Spotykany jest przede wszystkim na terenach nasłonecznionych, suchych i skalistych, znajdujących się do 800 m n.p.m. Rośliny tymianku są powszechnie uprawiane w wielu krajach (szczególnie w regionach śródziemnomorskich) ze względu na zastosowanie w kuchni, medycynie, kosmetyce i do aranżacji ogrodowych. Tymianek jest krzewinką, dorastającą do 40 cm wysokości, o silnych, rozgałęzionych, czterokątnych łodygach, drewniejących w dolnej części. Roślina charakteryzuje się drobnymi, szarzielonymi liśćmi oraz licznymi kwiatami barwy różowej, fioletowej lub białej. Drobne kwiaty zebrane są w kuliste lub owalne główkowate kwiatostany na szczytach pędów. Kwitnienie tymianku jest długie i obfite, trwa od czerwca do sierpnia; roślina jest ceniona jako miododajna.

Surowcem tymianku jest aromatyczne ziele (*Thymi herba*) zbierane na początku pełni kwitnienia. Aromat tymianku związany jest z obecnością olejku eterycznego, który gromadzi się głównie w liściach i kwiatach. Istnieje co najmniej 6 chemotypów *T. vulgaris* o różnym składzie olejku eterycznego; jedynie typ „tymolowy”, z dominującym tymolem, spełnia definicję zawartą w Farmakopei Europejskiej. Suszona substancja roślinna zawiera do 2,5% olejku eterycznego, którego głównymi składnikami są: tymol, *p*-cymen, karwakrol, γ -terpinen, linalol, β -mircen i terpinen-4-ol. W surowcu obecne są także kwasy fenolowe (kwas kawowy, chlorogenowy, kwasy rozmarynowe), triterpeny (kwas oleanolowy, ursolowy), garbniki, flawonoid oraz witaminy (A, B, C, E, K) i składniki mineralne (mangan, selen, żelazo, wapń, potas, magnez).

Olejek tymiankowy (*Thymi aetheroleum*) jest przejrzystą, żółtą lub bardzo ciemną, czerwono-brązową oleistą cieczą o tymolowym zapachu. To tradycyjny ziołowy produkt leczniczy łagodzący objawy kaszlu i przeziębienia. Olejek tymiankowy działa przeciwskurczowo, przeciwkaszlowo, przeciwłękowo, neuroprotekcyjnie, przeciwmiażdżycowo, przeciwzapalnie, immunomodulująco, przeciwnowotworowo, przeciwbólowo, antybakteryjnie, normuje też ciśnienie krwi. Olejek eteryczny tymianku oraz jego

główny składnik tymol wykazują silne działanie bakteriobójcze. Udowodniono działanie bakteriobójcze olejku tymiankowego wobec bakterii tlenowych z rodzaju: *Staphylococcus*, *Enterococcus*, *Corynebacterium*, *Acinetobacter*, *Escherichia*, *Klebsiella*, *Citrobacter*, *Serratia* oraz *Salmonella*. Preparaty zawierające tymianek lub olejek tymiankowy wykorzystuje się w stomatologii do płukania jamy ustnej i gardła w stanach zapalnych; tymol jest jednym ze składników dentyny, czasowego wypełnienia stomatologicznego.

Ziele tymianku (*Thymi herba*) jest surowcem farmakopealnym, wykorzystywanym do produkcji preparatów farmaceutycznych, takich jak mieszanki ziołowe, syropy, pastylki. Surowiec posiada właściwości

antyseptyczne, ściągające, wiatropędne, dezynfekujące. Poprawia funkcjonowanie wątroby, pobudza apetyt, jest stosowany w leczeniu chorób układu oddechowego, grzybic oraz jako środek poprawiający pracę nerek. Posiada udowodnione działanie wirusobójcze, na wirusy opryszczki – *Herpes simplex virus* (HSV-1 oraz HSV-2). Syrop i nalewka z tymianku wykazują skuteczne działanie przeciwbólowe, preparaty z tej rośliny wzmagają działanie przeciwbólowe paracetamolu. Jednoczesne podawanie preparatów z tymianku prowadziło do nasilenia depresyjnego działania diazepam i pentobarbitalu na ośrodkowy układ nerwowy. Tymianek jest jednym z najsilniejszych naturalnych przeciwutleniaczy dzięki wysokiej zawartości polifenoli: kwasów rozmarynowego, galusowego, kawowego oraz chlorogenowego. Jednym z cenniejszych działań biologicznych tymianku jest jego aktywność przeciwdrobnoustrojowa i przeciwbiofilmowa. Ekstrakt z *T. vulgaris* jest skuteczny w zwalczaniu biofilmu monodrobnoustrojowego *Candida albicans*, *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*, *Streptococcus mutans* i *Pseudomonas aeruginosa* oraz biofilmu wielodrobnoustrojowego *C. albicans* z *S. aureus*, *E. faecalis*, *S. mutans* lub *P. aeruginosa*.

Tymianek jest popularną, aromatyczną przyprawą i składnikiem mieszanek przyprawowych (zioła prowansalskie, bouquet garni) oraz źródłem olejku eterycznego. Dzięki obecności tego ostatniego surowiec ma przyjemny, ziołowy zapach i smak. Świeże i wysuszone liście tymianku stosowane są do aromatyzowania dań mięsnych, zup, sałatek, octu i oliwy, a ponadto w produkcji żywności (głównie jako przeciwutleniacz i konserwant). Dzięki właściwościom antyoksydacyjnym i przeciwdrobnoustrojowym ekstrakty z tymianku uważane są za cenny naturalny dodatek do żywności, pozytywnie wpływający na układ pokarmowy ludzi i zwierząt. Poza znaczącym potencjałem biologicznym tymianku (aktywność antyoksydacyjna i przeciwdrobnoustrojowa) ważne są też inne względy uzasadniające jego przydatność w produkcji spożywczej: nietoksyczność, dostępność i niska cena.

W kosmetyce – tymianek wykazując działanie łagodzące – zajmuje ważne miejsce wśród składników maści, kremów, szczególnie polecanych dla osób o wrażliwej cerze. Wykazano m.in. to, że preparat fitokosmetyczny zawierający *Thymus vulgaris* i lecytynę (ThymLec) można określić jako innowacyjny i bezpieczny miejscowy produkt przeciwstarzeniowy, wspomagający akumulację tkanki tłuszczowej. Tymianek jest stosowany również przy produkcji past do zębów, m.in. z dodatkiem aloesu i anyżu, a także jest składnikiem mydeł i mieszanek ziołowych do kąpieli. Oprócz działania leczniczo-pielęgnacyjnego ma potencjał konserwujący. Ekstrakty z tymianku wykazują działanie bakteriobójcze, bakteriostatyczne i grzybobójcze wobec mikroorganizmów najczęściej występujących w produktach kosmetycznych. Miejscowe stosowanie olejku eterycznego z tymianku stanowi obiecującą alternatywę w zastosowaniach kosmetycznych i fitoterapeutycznych.

Rośliny lecznicze są źródłem medycyny tradycyjnej. Ziele tymianku jest tradycyjnym produktem ziołowym w leczeniu wielu chorób, w tym dolegliwości związanych ze stanami zapalnymi, takich jak reumatyzm, obrzęki mięśni, ukąszenia owadów, bóle itp. Współczesna medycyna wykazała, że związki zawarte w ekstraktach tymiankowych i olejku eterycznym tymianku wykazują właściwości przeciwzapalne, immunomodulujące, antyoksydacyjne, przeciwbakteryjne i przeciugrzybicze.

Fot. Renata Nurzyńska-Wierdak

XII Gala Akademickiego Lauru Dziennikarskiego

Świat nauki i mediów ponownie spotkał się na jednej scenie. 8 czerwca 2026 r. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie był gospodarzem XII edycji Gali Akademickiego Lauru Dziennikarskiego (AKLAUD), wydarzenia wyróżniającego osoby, które z powodzeniem łączą działalność akademicką z aktywnością medialną. Wśród nominowanych nie zabrakło także przedstawicieli naszej uczelni.

Akademicki Laur Dziennikarski (AKLAUD) został ustanowiony w 2014 r. Od tego czasu nagroda przyznawana jest osobom, które z pasją i zaangażowaniem łączą działalność naukową z obecnością w mediach. Wyróżnienia przyznawane są w trzech kategoriach: AKLAUD, AKLAUD Młodych oraz wprowadzonej w ubiegłym roku kategorii AKLAUD Popularyzator Nauki.

W kategorii AKLAUD nominowani byli: Grażyna Lutosławska (Polskie Radio Lublin), Małgorzata Siennicka (TVP3 Lublin), Marcin Superczyński (KUL) i Paweł Typiak (Polskie Radio Lublin). Laureatką tegorocznej edycji została Grażyna Lutosławska.

O statuetkę w kategorii AKLAUD Młodych ubiegali się: Michał Abramek (Polskie Radio Lublin), Paulina Czeryna (Akademickie Radio Centrum), Maja Matyjaszek (TVP3 Lublin), Adam Szymański – absolwent kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna KUL, Michał Zbytniewski (Akademickie Radio Centrum) oraz zespół redakcji międzyuczelnianej TVP3 Lublin za program „Studiuj w Lublinie”. Nagrodę otrzymał Michał Zbytniewski, natomiast specjalne wyróżnienie przyznano zespołowi redakcyjnemu TVP3 Lublin za realizację programu „Studiuj w Lublinie”.

Magazyn telewizyjny „Studiuj w Lublinie” powstaje dzięki współpracy pięciu uczelni zrzeszonych w Związku Uczelni Lubelskich, w tym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W projekt

aktywnie zaangażowany jest zespół Działu Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie. Program prezentuje potencjał akademicki Lublina oraz możliwości rozwoju, jakie oferują lubelskie szkoły wyższe.

W nowej kategorii AKLAUD Popularyzator Nauki nominację otrzymała dr inż. Monika Michalak-Majewska z Katedry Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego i Gastronomii UP w Lublinie, doceniona za działalność na rzecz upowszechniania wiedzy z zakresu diety. Nagrody w tej kategorii wręczała prof. dr hab. Aneta Strachecka z Katedry Ekofizjologii Bezkręgowców i Biologii Eksperymentalnej, laureatka AKLAUD Popularyzator Nauki 2025. Tegoroczną laureatką została prof. dr hab. Agnieszka Szuster-Ciesielska z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Serdecznie gratulujemy wszystkim nominowanym i laureatom, a szczególnie przedstawicielkom naszej uczelni, których działalność przyczynia się do popularyzacji nauki i budowania dialogu między środowiskiem akademickim a społeczeństwem.

Zuzanna Skwarek

Fot. Bartłomiej Dąbrowski, Zuzanna Skwarek

Od lewej: Agnieszka Szuster-Ciesielska, Monika Michalak-Majewska, Jarogniew Łuszczki, Małgorzata Gruchota

Na Uniwersytecie w Buenos Aires

W ramach projektu Erasmus+ KA171 w dniach 10–14 listopada 2025 r. pracownicy Katedry Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi Wydziału Inżynierii Produkcji UP w Lublinie: prof. dr hab. inż. Sławomir Kocira i dr hab. inż. Stanisław Parafiniuk, prof. PL, odwiedzili Wydział Rolniczy Uniwersytetu w Buenos Aires (Facultad de Agronomía Universidad de Buenos Aires – FAUBA) w Argentynie. Uniwersytet w Buenos Aires (UBA) jest największą i jedną z najbardziej prestiżowych uczelni publicznych w Ameryce Łacińskiej. Założony w 1821 r., od ponad dwóch stuleci pozostaje kluczowym ośrodkiem nauki, edukacji oraz innowacji badawczych. Uczelnia posiada strukturę zdecentralizowaną – składa się z 13 wydziałów, szeregu jednostek badawczych, laboratoriów specjalistycznych, szkół wyższych oraz instytutów międzywydziałowych. UBA jest znana z wysokiej jakości badań naukowych, międzynarodowej współpracy oraz silnej pozycji w światowych rankingach (201–300. miejsce w Shanghai Ranking).

Wydział Rolniczy (FAUBA) stanowi jeden z najważniejszych filarów Uniwersytetu w Buenos Aires w obszarze nauk przyrodniczych i rolniczych. Jednostka ta specjalizuje się w szeroko rozumianej agronomii, agrobiologii, ekologii, naukach o środowisku oraz rolnictwie zrównoważonym. Kampus FAUBA, położony w zielonej części miasta, tworzy unikalne środowisko akademickie, łącząc nowoczesną infrastrukturę laboratoryjną z terenami doświadczalnymi.

Wydział prowadzi studia licencjackie, magisterskie i doktoranckie, a także liczne programy specjalistyczne z zakresu agronomii, ogrodnictwa, ochrony roślin, agroekologii, zarządzania zasobami naturalnymi, technologii żywności oraz ekonomiki i polityki rolnej. FAUBA współpracuje z instytucjami krajowymi (np. INTA – Instituto Nacional de Tecnología Agropecuaria) oraz wiodącymi uczelniami na świecie, prowadząc badania dotyczące m.in. zmian klimatu, odporności roślin, innowacyjnych metod nawożenia, biostymulatorów, rolnictwa regeneratywnego i cyfrowych technologii w produkcji rolnej.

UBA plasuje się w ścisłej czołówce regionu pod względem liczby publikacji naukowych i projektów badawczych. Wydział Rolniczy realizuje liczne programy dotyczące:

- adaptacji rolnictwa do zmian klimatycznych,
- badania gleb i gospodarki wodnej,
- tworzenia innowacyjnych biostymulatorów i biopreparatów,
- zastosowań biotechnologii w produkcji roślinnej,
- systemów wspomagania decyzji w rolnictwie precyzyjnym,
- analiz agroekosystemów oraz ich odporności na stresy abiotyczne.

Spacer po kampusie FAUBA

Prace badawcze prowadzone w FAUBA mają duży wpływ zarówno na praktykę rolniczą w Argentynie – jednym z największych światowych producentów soi, kukurydzy i pszenicy – jak i na międzynarodową współpracę naukową.

Wspólnie z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie realizuje w latach 2025–2027 projekt NAWA Partnerstwa Strategicznego.

W ramach pobytu profesorowie przeprowadzili zajęcia dla studentów studiów I stopnia kierunku agronomia. Tematyka zajęć dotyczyła rolnictwa precyzyjnego, w tym technologii ochrony roślin i urządzeń agrotechnicznych oraz aplikacji biostymulatorów i wykorzystania dronów w technikach diagnostycznych stanu upraw. Studenci po zakończonych zajęciach zadawali szereg pytań dotyczących omawianej tematyki oraz możliwości realizacji studiów II stopnia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Oprócz zajęć dydaktycznych pracownicy UP w Lublinie uczestniczyli w spotkaniu z wieloma osobami, takimi jak prodziekan Wydziału Rolniczego Ing. Agr. Dr. Flavio Gutierrez Boem, pracownicy wydziału prof. Marcelo Camora, prof. Gustavo Stricer, prof. Maria Cecilia Perez Piza, PhD Francisco Sautua, a także Mariela Andreozzi z Biura Wymiany Międzynarodowej. Kilkogodzinne spotkanie dotyczyło możliwości dalszej współpracy w zakresie dydaktycznym i badawczym. Na spotkaniu zaprezentowano Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Przedstawiono główne kierunki badań, jakie są realizowane na Wydziale Inżynierii Produkcji, oraz przedstawiono ofertę dydaktyczną dla studentów studiów I i II stopnia realizowanych na UP w Lublinie, a także ofertę kierunków studiów realizowanych w języku angielskim dla studentów z innych krajów.

Omówiono zakres zadania realizowanego przez FAUBA w projekcie NAWA Partnerstwa Strategicznego „Developing Relationships in the Design, Prototyping, and Application of Plant Biostimulants as a Response to Abiotic Stresses in Crop Plants”.

Zapoznano się także z badaniami aktualnie prowadzonymi przez Katedrę Fitopatologii FAUBA, dotyczącymi wykorzystania ekstraktów roślinnych jako potencjalnych bioprotektantów. W trakcie tego spotkania nawiązano współpracę INTA – Instituto Nacional de Tecnología Agropecuaria poprzez prof. Sebastiana Asurmendiego.

W wolnym czasie pracownicy zwiedzili Buenos Aires, zapoznając się z historią i XIX-wiecznymi zabytkami.

Tekst i fot. Sławomir Kocira, Stanisław Parafiniuk

Budynek główny Wydziału Rolniczego Uniwersytetu w Buenos Aires

Kozia joga – relaks, ruch i kontakt ze zwierzętami

27 maja 2026 r. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyła się druga edycja koziej jogi, która – podobnie jak poprzednia – cieszyła się dużym zainteresowaniem. Wydarzenie połączyło elementy klasycznej jogi z bezpośrednim kontaktem ze zwierzętami. W zajęciach uczestniczyły przyjazne i ciekawskie kozy ze Strefy Animaloterapii Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, które wniosły do ćwiczeń zupełnie nową energię.

– Klasyczna joga bywa kojarzona z powagą i ciszą. Kozy całkowicie burzą ten schemat, wprowadzając element nieprzewidywalności, swobody i humoru. Trudno zachować pełne skupienie, gdy mała kózka próbuje zjeść rękaw koszulki albo potraktować uczestnika jak osobistą drabinę – podkreśla Karolina Wróbel, studentka animaloterapii i organizatorka wydarzenia.

Kontakt ze zwierzętami pomaga uczestnikom jeszcze pełniej skupić się na chwili obecnej. Kozy, które żyją „tu i teraz”, naturalnie przyciągają uwagę i pozwalają oderwać się od codziennych trosk. Dzięki temu zajęcia stają się nie tylko formą aktywności fizycznej, lecz także sposobem na relaks, poprawę samopoczucia i redukcję stresu.

Kiedy zwierzę podchodzi, domaga się głaskania lub kładzie się obok maty, uczestnik automatycznie przestaje analizować obowiązki czy problemy dnia codziennego. Dzięki temu łatwiej osiągnąć stan relaksu i uważności, który jest jednym z fundamentów praktyki jogi.

Osoby uczestniczące w zajęciach najczęściej kończą je z szerokim uśmiechem i wieloma pamiątkowymi zdjęciami. Wśród emocji, które towarzyszą kozim spotkaniom, dominują:

- dziecięca radość i ekscytacja,
- wzruszenie oraz czułość wynikające z bliskiego kontaktu ze zwierzętami,
- ukojenie i poczucie psychicznej regeneracji.

Wiele osób opisuje swoje samopoczucie po zajęciach jako uczucie lekkości.

Obecność zwierząt wpływa również na przełamywanie lodów. Uczestnicy szybciej pozbywają się skrzepowania i przestają koncentrować się na tym, jak wyglądają podczas wykonywania ćwiczeń. Zamiast skupiać się na perfekcyjnym wykonaniu pozycji, kierują uwagę na zachowanie zwierząt. To pozwala zmniejszyć napięcie, zwiększyć otwartość i swobodnie wyjść poza własną strefę komfortu.

Kozy doskonale odnajdują się podczas tego typu zajęć dzięki następującym cechom:

- ciekawość i śmiałość – w przeciwieństwie do bardziej płochliwych owiec czy większych alpak same chętnie nawiązują kontakt z ludźmi i poszukują interakcji,
- niewielka masa ciała – wskakiwanie na plecy uczestników wykonujących pozycję stołu jest dla kóz naturalną zabawą (uwielbiają się wspinać), a dla ćwiczących nie stanowi to nadmiernej obciążenia,
- towarzyskość – kozy są zwierzętami stadnymi, które dobrze odnajdują się w obecności ludzi i chętnie wchodzi z nimi w interakcje.

Podstawą zajęć jest szacunek dla zwierząt i ich potrzeb. Kozy nie są do niczego zmuszane – same decydują, kiedy chcą podejść do uczestników, a kiedy wolą odpocząć lub oddalić się od grupy. Przed rozpoczęciem zajęć uczestnicy otrzymują instrukcje dotyczące właściwego kontaktu ze zwierzętami. Dzięki temu zarówno ludzie, jak i kozy mogą czuć się komfortowo i bezpiecznie.

Choć kozia joga zawiera elementy aktywności fizycznej, jej największą wartością jest wyjątkowe doświadczenie społeczne i relaksacyjne. Ruch staje się pretekstem do spędzenia czasu blisko natury, obserwowania zwierząt i budowania relacji z innymi uczestnikami.

Zuzanna Skwarek

Fot. Archiwum rodzinne

Prof. dr hab. Marian Kaproń (1948–2026)

Z głębokim żalem żegnamy prof. dr. hab. Mariana Kapronia: wieloletniego pracownika Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, hipologa, organizatora krajowej hodowli koni i wielkiego miłośnika tych zwierząt, nauczyciela akademickiego, mentora.

Prof. dr hab. Marian Kaproń urodził się na Lubelszczyźnie. W latach 1965–1970 studiował na Wydziale Zootechnicznym ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie). Z uwagi na najlepsze wyniki nauki został szybko zauważony przez wykładowców, czego efektem było rozpoczęcie – już w trakcie ostatniego roku nauki – pracy w ówczesnym Zakładzie Hodowli Koni. Był wychowankiem prof. dr. hab. dr. h.c. Ewalda Sasimowskiego, pod którego okiem w 1974 roku, po obronie dysertacji dotyczącej powtarzalności wyników maksymalnej siły uciążu koni, uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych. W 1982 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych na podstawie rozprawy o wpływie koni pełnej krwi angielskiej na hodowlę i produkcję koni wierzchowych i ogólnoużytkowych w Polsce. Kolokwium habilitacyjne odbyło się na Akademii Rolniczej w Krakowie. Tytuł naukowy profesora otrzymał natomiast w 1998 roku.

Kształcił się nie tylko w kraju, ale również za granicą, odbywając praktyki zawodowe i staże naukowe w Szwajcarii i Francji. Doskonała znajomość języka francuskiego pozwoliła mu na pięcioletnie zatrudnienie na Uniwersytecie w Batnie (Algieria), gdzie przebywał w latach 1985–1990. W tym też okresie wypromował 23 absolwentów z tytułem zawodowym *ingenieur de conception*. Wyjazd do Algierii wiązał się dla Mariana Kapronia z rezygnacją z powierzonej mu funkcji prodziekana ds. studenckich i dydaktyki na macierzystym wydziale, którą pełnił w latach 1984–1985. Po powrocie do kraju kontynuował pracę w Zakładzie Hodowli Koni, przekształconym następnie w Katedrę Hodowli i Użytkowania Koni. W jednostkach tych pełnił funkcję kierownika od 1992 do 2008 r. Od roku 2009 rozpoczął pracę w Katedrze Genetyki i Hodowli

Koni Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Z uczelnią tą był związany do osiągnięcia wieku emerytalnego.

Mimo zmiany miejsca zatrudnienia prof. Marian Kaproń był i nadal jest kojarzony z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie, gdzie m.in. wypromował sześciu doktorów, w tym czterech tworzących trzon obecnej Katedry Hodowli i Użytkowania Koni. W tej grupie znalazł się dr hab. Michał Pluta, prof. uczelni, z rozprawą na temat znormalizowanej pracy i żywienia kuców felińskich, arabokoników i koników polskich. Kolejną osobą jest dr hab. Katarzyna Strzelec, prof. uczelni, z rozprawą dotyczącą parametrów treningu i startów koni w rajdach długodystansowych; następnie – niedawno zmarły – dr inż. Krzysztof Bocian z rozprawą o infrastrukturze i pogłowie koni utrzymywanych w masowo powstających prywatnych stadninach w Polsce, a także prof. dr hab. Iwona Janczarek z doktoratem na temat oceny stanu zaawansowania treningowego koni wyścigowych. Na Uniwersytecie w Siedlcach prof. Marian Kaproń wypromował kolejnych trzech doktorów. Był również promotorem ponad 100 prac magisterskich.

Jako członek Rady Naukowej Roztoczańskiego Parku Narodowego przez wiele lat angażował się w opiekę naukową nad rezerwatową hodowlą koników polskich. Dodatkową motywacją była w tym przypadku wielka pasja, jaka towarzyszyła pracy z tą właśnie rasą koni.

Profesor zainicjował i prowadził również nadzór nad ostoją koni biłgorajskich w Krajobrazowym Parku „Lasy Janowskie”. Naturalną konsekwencją tych działań był fakt, że koniki polskie i konie biłgorajskie stały się tematem licznych prac naukowych i popularnych na temat aklimatyzacji do warunków naturalnych, behawioru, wzrostu i rozwoju oraz użytkowania. Inicjatorem przeważającej części tych badań był właśnie prof. Marian Kaproń.

Przez całe życie zawodowe Profesora pasjonowały badania hipologiczne o charakterze aplikacyjnym. Jego głównym założeniem

Przejażdżka konna w Rolniczym Zakładzie Doświadczalnym w Felinie

była praca naukowa, która znajdzie w pełni zastosowanie w praktyce. Odnosił w tym przypadku sukces. Opracowane naukowo metody oceny zaawansowania treningowego koni wyścigowych i sportowych były stosowane przez wielu trenerów, a prof. Kaproń zaczął być kojarzony z oceną wysiłku tych zwierząt na podstawie pracy serca. Ze wskazówek tego badacza korzystał m.in. słynny dżokej i trener koni wyścigowych Mieczysław Mełnicki. O porady prosili też jeźdźcy długodystansowi, jak również prezes Polskiego Związku Jeździeckiego, podczas zgrupowania kadry narodowej WKKW (Wszelstronnego Konkursu Konia Wyścigowego) przed Olimpiadą w Atlancie.

Najważniejsze były jednak zawsze kwestie hodowli koni półkrwi, a zwłaszcza uwielbianych przez Profesora koni małopolskich, co łączyło się z przywiązaniem do Stada Ogierów w Białce koło Krasnegostawu. W tym obszarze prof. Marian Kaproń analizował nie tylko odziedziczalność cech użytkowych i wartość hodowlaną tych koni, ale też podjął się opracowania metod oceny pokroju i modyfikacji istniejących wówczas prób dzielności ogierów ras gorącokrwistych. Te ostatnie działania były możliwe dzięki uzyskaniu finansowania, a następnie kierowaniu projektem badawczym dotyczącym opracowania cech użytkowych i pokrojowych koni półkrwi. Profesor jako jedyny w kraju publikował wraz z lubelskim zespołem wyniki badań nad kłusującymi końmi wyścigowymi.

Profesor Marian Kaproń był doskonałym, cierpliwym i wyrozumiałym nauczycielem akademickim. Jako studenci czuliśmy respekt, szacunek, ale i sympatię. Jego poczucie humoru było powszechnie znane i cenione. Jak mantrę powtarzał nam, że dokąd nie zrozumiemy konieczności przestrzegania etapów pracy hodowlanej i nie sprecyzujemy celu hodowlanego, nie będziemy prawdziwymi hodowcami. Jego największym dziełem dydaktycznym było stworzenie specjalności na kierunku zootechnika o nazwie hodowla i użytkowanie koni. Specjalność ta stała się fundamentem obecnego niezależnego kierunku hipologia i jeździectwo, którego liczni absolwenci są znanymi specjalistami w dziedzinie koni. Za kierownictwa Profesora Katedrą Hodowli i Użytkowania Koni zostały nabyte gorącokrwiste konie dydaktyczne, które służyły studentom przez długie lata. Powstała również kryta ujeżdżalnia na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego w Felinie.

Profesor Marian Kaproń będzie też pamiętany przez absolwentów jako autor podręcznika akademickiego pt. „Metody doskonalenia koni”, zwanego powszechnie „czarną książeczką”, który spędził przed egzaminem sen z powiek wielu studentów. Opracował

również trzy skrypty, słownik tematyczny oraz prawie 250 publikacji naukowych i popularnych. Prezentował wyniki badań własnych i kierowanego przez siebie zespołu na licznych konferencjach krajowych i zagranicznych. Często był zapraszany do wygłaszania wykładów wiodących, które cieszyły się ogromnym uznaniem. Jego ostatnim dziełem była książka pt. „Koń w polskiej wojskowości” jako wyraz umiłowania Profesora do historii Polski, militariów i oczywiście koni. W książce można znaleźć dedykację dla rodziny, którą prof. Marian Kaproń kochał ponad wszystko. Ze swoją największą przyjaciółką życia – żoną Heleną, z którą przeżył 55 lat – wychował troje dzieci: bliźnięta Bartłomieja i Michała oraz córkę Katarzynę. Syn Bartłomiej poszedł śladami ojca. Uzyskał stopień doktora nauk rolniczych, a obecnie pełni funkcję kierownika Ośrodka Hodowli Zachowawczej w Roztoczańskim Parku Narodowym.

Profesor Marian Kaproń od rodziców, których niezwykle szanował, nauczył się solidności w pracy i doceniania ludzi pracujących uczciwie na różnych stanowiskach, od zwykłych rolników do naukowców. Sam wykazywał się dużymi zdolnościami popartymi ogromną pracowitością. Będąc synem ogiennika, rozumiał głównie hodowców koni, ich problemy, nadzieje i marzenia, a oni w zamian za to odwdzięczali się szacunkiem i sympatią. Z myślą właśnie o hodowcach przewodniczył Komisji Księgi Stadnej „Polski koń szlachetny półkrwi”, pracując nad opracowaniem programu hodowlanego, a także był członkiem Komisji Księgi Stadnej „Koniki polskie” przy Polskim Związku Hodowców Koni. Wspierał czynnie Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków w Polsce. Przewodniczył Lubelskiemu Kołu Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego. Posiadał uprawnienia instruktora sędziego i jeździectwa, nadane przez Polski Związek Jeździecki.

W ostatnich latach dużo pisał, ciesząc się równocześnie sukcesami dzieci i wnucząt. Panie Profesorze, na Pana nekrologu rodzina zamieściła cytat: „Ludzie żyją tak długo, jak inni pielęgnują pamięć o nich”. Będzie Pan zatem żył wiecznie. I jeszcze musi być po kawalerijsku dla koniarza rozmiłowanego w polskiej kawalerii: „Śpij kołogo w ciemnym grobie, niech się Polska przyśni tobie”.

Dziękujemy za wszystko.

Iwona Janczarek, Ryszard Kolstrung

Kontrola koników polskich na groblach Stawów Echo w Roztoczańskim Parku Narodowym – prof. dr hab. Marian Kaproń pierwszy od lewej

Zmysły

20 maja 2026 r. w Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbył się wernisaż wystawy fotograficznej pt. „Zmysły” autorstwa studentów trzeciego roku kierunku architektura krajobrazu. Na ekspozycji zaprezentowano wybór prac powstałych w ramach zajęć kompozycja i fotografia w architekturze krajobrazu w semestrze zimowym 2025/2026. Wystawę uroczystie otworzyła dziekan Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu dr hab. Katarzyna Dzida wraz z kierowniczką katedry prof. dr hab. inż. Małgorzatą Milecką i kuratorką oraz prowadzącą przedmiot dr inż. arch. kraj. Katarzyną Piądlowską.

W czasie wydarzenia zorganizowano plebiscyt publiczności na najciekawsze fotografie, w którym brali udział wszyscy goście. Laureatką pierwszej nagrody została Weronika Król, drugiej – Julia Bork, a trzeciej – Weronika Wojciechewicz.

Celem wystawy „Zmysły” była prezentacja wrażliwości i kreatywności studentów Uniwersytetu Przyrodniczego, animowanie życia kulturalnego uczelni oraz zachęcenie odbiorców do refleksji nad złożonym sposobem doświadczania rzeczywistości.

Studenci, posługując się językiem fotografii, podjęli próbę uchwycenia tego, co najbardziej pierwotne. Zmysły stanowią fundament naszej relacji z otoczeniem. To dzięki nim odbieramy bodźce, odczuwamy emocje czy budujemy poczucie przynależności. Tradycyjnie wyróżnia się pięć podstawowych zmysłów. Wzrok pozwala postrzegać świat za pomocą światła, kolorów czy kształtów. Słuch umożliwia percepcję fal dźwiękowych i odgrywa ważną rolę szczególnie w komunikacji oraz orientacji przestrzennej. Powonienie, podobnie jak smak, odpowiada za rozpoznawanie substancji chemicznych; jest też nośnikiem pamięci emocjonalnej oraz pełni ważną funkcję w procesach przywoływania doświadczeń z przeszłości, w tym może uruchamiać wspomnienia z dzieciństwa. Dotyk jest jednym z najbardziej rozbudowanych systemów sensorycznych człowieka i ma kluczowe znaczenie dla poczucia bezpieczeństwa. Współczesne badania neurobiologiczne i psychologiczne wskazują jednak, że nasza percepcja jest znacznie bardziej złożona. Istotną rolę odgrywa również propriocepcja, zmysł równowagi, temperatury czy odczuwania bólu. Każdy z nich wpływa na sposób, w jaki odbieramy krajobraz i architekturę – na to, czy przestrzeń wydaje się bezpieczna, harmonijna, przyjazna lub obca.

Przez wiele dekad dominującym zmysłem w projektowaniu pozostawał wzrok, a przestrzeń tworzone głównie po to, by były estetyczne. Przyszłość projektowania kieruje się jednak w stronę równouprawnienia wszystkich – lub przynajmniej większości – zmysłów. Oznacza to odejście od projektowania wyłącznie wizualnego na rzecz tworzenia miejsc, które angażują człowieka całościowo. Przestrzeń staje się doświadczeniem przeżywanym wielowymiarowo – ciałem i emocjami. Architekci krajobrazu uwzględniają w procesie projektowym rytm kroków na nawierzchni, zapach kwiatów, szelest liści, szmer wody, zmienność światła, wilgotność powietrza czy faktury materiałów. Prezentowane cykle fotograficzne wpisują się w tę refleksję, proponując różnorodne interpretacje zmysłowości.

Projekt „Zmysły” można opisać jako wieloetapowy proces projektowy. Pierwszym etapem było tworzenie moodboardów, pełniących funkcję wizualnych map inspiracji. To na tym poziomie studenci porządkowali skojarzenia związane ze zmysłami – zestawiali obrazy, faktury, kolory i światło, które pozwalały określić kierunek poszukiwań. Moodboardy stanowiły wstępne rozpoznanie tematu i próbę znalezienia kierunku przyszłych fotografii. Kolejnym krokiem były rozmowy i konsultacje, które pozwalały doprecyzować koncepcje oraz skonfrontować indywidualne pomysły z refleksją teoretyczną i możliwościami technicznymi. Trzeci etap obejmował próby fotograficzne, czyli eksperymenty z kadrem, światłem, kompozycją i narracją wizualną. Był to moment testowania różnych sposobów interpretacji zmysłów – od dosłownych przedstawień materialności po bardziej abstrakcyjne i metaforyczne ujęcia zjawisk niewidzialnych, takich jak dźwięk, zapach czy temperatura. Zwieńczeniem procesu był finalny, kilkudziesięciowy projekt fotograficzny przygotowany na podstawie selekcji, decyzji i świadomego dopracowania formy.

Ostateczne prace stanowią syntetyczne wypowiedzi wizualne, w których doświadczenie zmysłowe zostaje przetworzone na język obrazu. Cykl „Zmysły” pokazuje tym samym, że projektowanie, również w obszarze fotografii, jest procesem stopniowego przechodzenia od intuicji przez analizę, aż po świadomą kreację.

Prace pokazały możliwości wykorzystania odmiennych technik, bazując na fotografii cyfrowej. Studenci tworzyli mikrointerwencje w przestrzeni, próbowali fotografii reportażowej, studyjnej, plenerowej, portretowej czy inscenizowanej.

Fotografia odgrywa istotną rolę w pracy architekta krajobrazu, ponieważ zarówno pozwala dokumentować przestrzeń, jak i uczy jej świadomej obserwacji oraz uważności. Obiektyw aparatu pomaga dostrzec relacje pomiędzy elementami krajobrazu, grę światła i cienia, proporcje, rytmy i detale, które często umykają podczas codziennego patrzenia.

Wystawa „Zmysły” stała się nie tylko przestrzenią ekspozycji prac fotograficznych, ale również miejscem integracji i twórczego dialogu. Spotkanie studentów różnych roczników stworzyło okazję do wymiany doświadczeń, rozmów o fotografii i architekturze krajobrazu oraz konfrontacji odmiennych sposobów interpretowania tego samego tematu.

Katarzyna Piądlowska
Fot. Piotr Barwicki

Droga do abstrakcji

Elżbieta Osypiuk skończyła matematykę teoretyczną na UMCS w Lublinie. W roku 1978 podjęła pracę na Akademii Rolniczej – początkowo na etacie asystenta, od roku 1988 na stanowisku adiunkta, a następnie była starszym wykładowcą w Katedrze Zastosowań Matematyki i Informatyki UP w Lublinie. Obecnie jest pracownikiem emerytowanym. Od 2024 r. należy do Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Plastyków. Swoje obrazy prezentowała na wystawach zbiorowych, m.in. w Pałacu Małachowskich w Nałęczowie oraz w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a także na wystawach indywidualnych, w tym w MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie Filia nr 37, w WBP im. H. Łopacińskiego, w Galerii Batalionu Dowodzenia w Lublinie oraz w domach kultury na terenie miasta.

W Bibliotece Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie 13 maja 2026 r. odbył się wernisaż 27 prac namalowanych w latach 2017–2026. Ekspozycja dostępna była do 30 czerwca br. w Czytelnicy Biblioteki.

Rozmowa z autorką prac

I Jak zaczęła się Pani historia z malarstwem?

Przygoda ze sztalugą i farbami zaczęła się w ostatnich latach mojej pracy na uczelni. Zaczęłam malować po wielu latach przerwy i dlatego początkowo korzystałam ze wskazówek artystów plastyków w Akademii Rysunku i Malarstwa Canaletto Art. W roku 2017/2018 skończyłam podyplomowe studia malarstwa na Wydziale Artystycznym UMCS, a od tamtej pory jestem uczestnikiem zajęć malarstwa w grupie zaawansowanej mgr. Macieja Bijasa w Ognisku Plastycznym przy Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Lublinie. Należę do Związku Polskich Artystów Plastyków od roku 2022.

I Jaką techniką najczęściej Pani maluje?

Maluję techniką akrylową lub olejną. Pracuję szpachlą, lubię fakturę i odważne pociągnięcia. Początkowo moje obrazy były realistyczne – pejzaż, architektura, kwiaty czy martwa natura. Patrzyłam na obiekt i malowałam. Jednak z czasem okazało się, że można to samo zobaczyć inaczej. Tak zaczęła się przygoda z abstrakcją.

I Co sprawiło, że od martwej natury przeszła Pani do abstrakcji?

Do pójścia drogą abstrakcji nakłonił mnie mistrz Bijas. Odważyłam się i tak już zostało.

I Czy abstrakcja daje większą wolność niż malowanie realistycznych przedmiotów?

Obecne moje prace to abstrakcja ekspresyjna. Z dużą ilością odważnych kolorów i bogatą fakturą. Abstrakcja to twórczość nieprzedstawiająca, a to mi bardzo odpowiada.

I Jak wygląda proces powstawania Pani abstrakcyjnych prac – zaczyna Pani od konkretnej idei czy emocji?

Maluję tak, jak w danym momencie czuję, jaki mam nastrój, nie myśląc o treści obrazu. Gdy maluję, jestem tylko ja i wizja tego, co chcę przekazać na płótnie. Malując abstrakcje, czuję się całkowicie wolna. Wszystko mogę.

I Czy są artyści lub nurty, które szczególnie wpłynęły na pani styl malarski?

Oczywiście wielcy artyści są ciągłym niedoścignionym wzorem w malarstwie. To dotyczy też abstrakcjonistów, choć każdy ma swój niepowtarzalny sposób wyrażenia siebie. Artystą z nurtu abstrakcji ekspresyjnej, który zrobił na mnie ogromne wrażenie, jest Gerhard Richter, niemiecki artysta, twórca sztuki abstrakcyjnej.

I Czy pamięta Pani swój pierwszy obraz i emocje, które mu towarzyszyły?

Pierwszy mój obraz był realistyczny, powstał na wzór obrazu Alfreda Wierusza-Kowalskiego „Sanna o zmierzchu”. Srogie zimy i klimaty Kresów Wschodnich bardzo podobały się mojej rodzinie. To sprawiło, że powstał ten obraz, który do chwili obecnej wisi w domu na honorowym miejscu.

I Czy Pani praca ma charakter systematyczny, czy jest to wena i twórczy impuls?

Ja, niestety, nie pracuję systematycznie. Rozkładam sztalugę, gdy przychodzi mi do głowy pewien pomysł czy impuls twórczy.

I Jak wygląda proces twórczy, ile czasu spędza Pani nad jednym obrazem?

Sama praca nad obrazem trwa różnie, czasem kilka dni lub tygodni, a czasami dłużej. Oczywiście zdarza się, że niezbędne jest naniesienie poprawek, a to znacznie opóźnia ukończenie pracy.

I Czy zdarza się, że obraz „prowadzi” Panią w trakcie pracy i końcowy efekt różni się od pierwotnego zamysłu?

Malując, pokazuje się nastroj i swoje odczucia. Wszelkie problemy i codzienne kłopoty są widoczne na obrazie. Trzeba umieć nad tym zapanować i całkowicie się wyluzować. Zdarza się, że obraz „prowadzi” w trakcie pracy i efekt końcowy jest wtedy zaskoczeniem nawet dla autora. To jest miłe. Ale różnie bywa, czasami zamyka się prawie gotowy obraz i to już nie jest takie miłe.

I Czy ma Pani ulubiony etap tworzenia obrazu?

Najciekawszym etapem w pracy nad obrazem jest moment, gdy autor zaczyna czuć, że to, co powstaje spod jego pędzla, jest właśnie tym, co chce przekazać. Do tego dąży każdy artysta.

I Czy ma Pani kolor, do którego szczególnie często Pani wraca w swych pracach i który ma dla Pani wyjątkowe znaczenie?

Jestem zdecydowaną kolorystką, lubię i stosuję dużo odważnych kolorów. Dużo czerwieni i oranżu. Czasami mocno się pilnuję, by z kolorem nie przesadzić.

I Czy planuje Pani rozwijać swoją twórczość w nowych kierunkach lub technikach?

Po egzaminie do Związku Polskich Artystów Plastyków w roku 2022 chciałam zmienić swój sposób malowania. Ale chyba skazana jestem na szpachlę i fakturę. Subtelne, delikatne kolorystycznie prace nie są dobre w moim wykonaniu.

I Jaką radę daby Pani osobom, które chciałyby zacząć malować, ale boją się pierwszego kroku?

Osobom, które chciałyby zacząć malować, życzę odwagi. To jest najważniejsze. Stosować się do wskazówek artysty plastyka, pracować pod jego nadzorem i wierzyć w siebie.

I Gdyby miała Pani opisać swoją twórczość trzema słowami – jakie by one były?

Moja twórczość w trzech słowach: ekspresja wyrażająca się przede wszystkim w kolorystyce; wizja chaosu – dotyczy „treści” obrazu; odwaga – mimo mocno dorosłego wieku ciągle maluję.

Rozmawiały

Diana Brodziak-Domeradzka i Ewa Stępień

Fot. Justyna Sadura

S P O R T

Sukcesy sportowe studentów UP w Lublinie w roku akademickim 2025/2026

Miniony rok akademicki był dla społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie okresem intensywnej aktywności sportowej oraz wielu znaczących sukcesów. Po udanych występach naszych studentów w pierwszym semestrze, m.in. w rozgrywkach piłki nożnej sześciuosobowej zwanej socca oraz Uniwersjadzie Studentów Pierwszego Roku, reprezentanci sekcji sportowych AZS UP z powodzeniem kontynuowali rywalizację na szczeblach wojewódzkim i ogólnopolskim. Uczestniczyli zarówno w rozgrywkach Akademickich Mistrzostw Województwa Lubelskiego (AMWL), jak i w finałach Akademickich Mistrzostw Polski (AMP), osiągając wyniki, które potwierdziły wysoki poziom sportu akademickiego na naszej uczelni.

Ważne miejsce w kalendarzu wydarzeń sportowych zajmowały również rozgrywki „Nauczyciele vs Studenci” obejmujące turnieje futsalu, siatkówki oraz tenisa stołowego. Istotnym elementem działalności Centrum Kultury Fizycznej i Sportu był także dzień otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, którego celem była promocja aktywności fizycznej i prezentacja bogatej oferty sportowej uczelni.

Na szczególne wyróżnienie zasługują sukcesy reprezentantów Uniwersytetu Przyrodniczego w AMWL w trójbój siłowym, ergometrze wioślarskim, kolarstwie górskim oraz piłce plażowej kobiet. Studenci naszej uczelni po raz kolejny udowodnili, że należą do ścisłej czołówki sportu akademickiego w regionie.

Trójbój siłowy

Bardzo wysoki poziom sportowy zaprezentowali zawodnicy sekcji trójbój siłowego prowadzonej przez Grzegorza Niecypora. Reprezentacja zarówno kobiet, jak i mężczyzn zdobyła złote medale w klasyfikacji drużynowej AMWL. Sukces zespołowy został uzupełniony licznymi osiągnięciami indywidualnymi. Wśród kobiet na podium stanęły: Martyna Frątczak, która zajęła 2. miejsce w kategorii do 60 kg, Weronika Tabaczyńska – 2. miejsce w kategorii do 70 kg, oraz Wiktoria Jóźwiak, zwyciężczyni kategorii powyżej 70 kg. Drugie miejsce w tej samej kategorii wywalczyła Aleksandra Kloc. Najlepszy wynik w klasyfikacji IPF kobiet osiągnęła Wiktoria Jóźwiak. W rywalizacji mężczyzn Karol Smutek zdobył srebrny medal w kategorii do 75 kg, Krystian Jasik zwyciężył w kategorii do 85 kg,

a Mateusz Dudzikowski okazał się najlepszy w kategorii do 95 kg. W gronie medalistów znaleźli się również Piotr Szewczyk i Robert Brodzik.

Dobłą formę nasi zawodnicy potwierdzili także podczas AMP. Na szczególne uznanie zasługuje reprezentacja kobiet, która zdobyła 1. miejsce wśród uczelni społeczno-przyrodniczych oraz 2. miejsce w klasyfikacji generalnej spośród 83 uczelni z całej Polski. Reprezentacja mężczyzn wywalczyła natomiast 3. miejsce w klasyfikacji uczelni społeczno-przyrodniczych, potwierdzając wysoki poziom sportowy zawodników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Ergometr wiosłarski

Kolejny bardzo udany sezon mają za sobą zawodnicy sekcji ergometru wiosłarskiego. Po niezwykle zaciętej rywalizacji na dystansie 1000 m reprezentacje kobiet i mężczyzn zdobyły drużynowe mistrzostwo województwa lubelskiego. Nie zabrakło także sukcesów indywidualnych. Wśród kobiet Dorota Moskowicz zwyciężyła w kategorii wagi lekkiej, a Julia Tyburczy zajęła 2. miejsce w kategorii open. W rywalizacji mężczyzn Samuel Mirosław zdobył złoty medal w kategorii open, wyprzedzając Roberta Brodzika, który uplasował się na 2. miejscu. W wadze lekkiej srebrny medal wywalczył Emil Kurdziel. Do sukcesu drużynowego przyczynili się również inni zawodnicy: wśród kobiet Amelia Paszyńska, Maja Tomczuk, Agata Ślachciak, Wioletta Worwa, a wśród mężczyzn Tomasz Fedoniuk, Karol Smutek, Michał Kalata oraz Damian Kozłowski.

Sukcesy odniesiono również na szczeblu ogólnopolskim – Dorota Moskowicz zdobyła brązowy medal w klasyfikacji generalnej AMP oraz srebrny medal w typie uczelni społeczno-przyrodniczych, zaś drużyna mężczyzn wywalczyła tytuł wicemistrza Akademickich Mistrzostw Polski w klasyfikacji typów uczelni. Samuel Mirosław zdobył srebro, a Tomasz Fedoniuk brąz w klasyfikacji indywidualnej uczelni społeczno-przyrodniczych. Osiągnięte wyniki są powodem do satysfakcji zarówno dla zawodników, jak i dla trenerki Agnieszki Błaszczak.

Kolarstwo górskie

Bardzo dobre wyniki odnotowali również zawodnicy sekcji kolarskiej prowadzonej przez Piotra Lorencowicza. Reprezentanci Uniwersytetu Przyrodniczego zdobyli drużynowo złote medale AMWL, potwierdzając swoją dominację w tej dyscyplinie.

W rywalizacji indywidualnej złote medale wywalczyli: Sandra Poźniak wśród kobiet oraz Samuel Mirosław wśród mężczyzn. Tomasz Fedoniuk, mimo problemów sprzętowych podczas zawodów, zajął wysokie 3. miejsce. Skład zwycięskich drużyn uzupełniali Oliwia Podsiadło, Katarzyna Beczek i Kacper Kancik, którzy również mieli znaczący udział w końcowym sukcesie reprezentacji.

Siatkówka i siatkówka plażowa

Kolejne medale do dorobku uczelni dołożyły zawodniczki sekcji siatkówki kobiet prowadzonej przez Grzegorza Niecypora. W rozgrywkach piłki plażowej para Oliwia Podsiadło i Amelia Podpora zdobyła złoty medal AMWL, zapewniając sobie awans do półfinału AMP. W finale AMP dziewczyny potwierdziły swoją świetną formę sportową, zdobywając brązowy medal w typach uczelni społeczno-przyrodniczych.

Równie dobrze zaprezentowała się drużyna siatkarek występująca w składzie: Kamila Jedlińska, Milena Wujcik, Malwina Machnio,

Gabriela Grodzka, Amelia Podpora, Patrycja Umińska, Adrianna Lempach, Karolina Kopera, Julia Pasek, Sandra Poźniak.

Zespół wywalczył 3. miejsce w AMWL, uzyskując awans do półfinału AMP. Nasze zawodniczki przez cały sezon prezentowały wysoki poziom sportowy, dużą pewność siebie oraz imponującą determinację. Dzięki zaangażowaniu i konsekwentnej pracy należały do najlepszych akademickich zespołów siatkarskich w regionie.

Piłka ręczna

Na słowa uznania zasługują również reprezentacje piłki ręcznej kobiet i mężczyzn prowadzone przez Marzenę Braclaw. Oba zespoły z powodzeniem rywalizowały w AMWL, reprezentując Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na wysokim poziomie sportowym.

W rozgrywkach regionalnych drużyna mężczyzn wywalczyła srebrny medal, zajmując 2. miejsce, a zespół kobiet zakończył rywalizację na 3. miejscu. Reprezentacja mężczyzn uzyskała również awans do AMP, gdzie po serii wymagających spotkań uplasowała się na 9. miejscu w klasyfikacji końcowej.

Udział w zawodach ogólnopolskich był dla zawodników cennym doświadczeniem, które z pewnością zapoczątkuje w kolejnych sezonach i przyczyni się do dalszego rozwoju sekcji.

Judo

Bardzo dobrze w minionym sezonie spisali się też judocy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Podopieczni Dariusza Boguszewskiego zdobyli drużynowo 2. miejsce w klasyfikacji kobiet oraz 3. miejsce w klasyfikacji mężczyzn podczas AMWL.

Na szczególne wyróżnienie zasługują sukcesy indywidualne naszych zawodników. Złote medale w swoich kategoriach wagowych zdobyli: Marcelina Regiec, Katarzyna Wójtowicz oraz Antoni Romanik. Po srebrne medale sięgnęli: Julia Lenart i Mateusz Wawer, zaś brązowe krążki wywalczyli: Julia Tyburczy, Anna Pędziwiatr, Aleksandra Prokopowicz, Miłosz Korzeniowski oraz Vadim Koval.

Tak liczne grono medalistów najlepiej świadczy o wysokim poziomie szkolenia oraz dużym potencjale sportowym sekcji judo, która od wielu lat należy do czołówki akademickiego sportu w regionie.

Lekkoatletyka

Udany sezon mają za sobą także lekkoatleci trenowani przez Bożeną Bednarską. Reprezentanci uczelni uczestniczyli zarówno w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego, jak i Akademickich Mistrzostwach Polski, osiągając wartościowe wyniki indywidualne i drużynowe.

Do najważniejszych sukcesów na szczeblu wojewódzkim należy zaliczyć 2. miejsce Alicji Kukuły w biegach przełajowych, 3. miejsce drużyny kobiet w klasyfikacji zespołowej biegów przełajowych oraz zwycięstwo Alicji Kukuły w biegu na 1500 m.

Zawodniczka potwierdziła swoją wysoką formę również podczas AMP, gdzie zdobyła 3. miejsce w biegach przełajowych w klasyfikacji uczelni społeczno-przyrodniczych, a także 3. miejsce w biegu na 800 m. Osiągnięcia te należą do najbardziej wartościowych wyników lekkoatletycznych uzyskanych przez studentów naszej uczelni w mijającym roku akademickim.

Unihokej

Miłą niespodziankę sprawiła sekcja unihokeja prowadzona przez Adriana Domańskiego. Zespół wywalczył srebrny medal AMWL, zajmując 2. miejsce w klasyfikacji końcowej. Jest to szczególnie cenny rezultat, ponieważ sekcja funkcjonuje od zaledwie dwóch lat. Dynamiczny rozwój drużyny oraz osiągnięty wynik pozwalają z optymizmem patrzeć na przyszłość tej dyscypliny na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Do czołowych zawodników zespołu należeli: Sandra Rybak, Marcel Zając, Bartosz Zajko, Sara Ni Bhraonain, Jan Adamus, Jane Baker, Paweł Jankowski, Laura Pilarska.

Ich zaangażowanie i systematyczna praca przyczyniły się do osiągnięcia jednego z największych sukcesów sekcji od momentu jej powstania.

Pływanie

W gronie medalistów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie znalazła się również drużyna pływania kobiet prowadzona przez Rafała Ziemołaga. Reprezentantki naszej uczelni zajęły 2. miejsce w klasyfikacji drużynowej AMWL.

Osiągnięty rezultat potwierdził przynależność zespołu do ścisłej czołówki akademickiego pływania w regionie oraz pokazał, że systematyczna praca zawodniczek i szkoleniowca przynosi wymierne efekty sportowe.

Sportowe osiągnięcia powodem do dumy

Sukcesy studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie są efektem wielu miesięcy systematycznych treningów, profesjonalnego przygotowania sportowego oraz ogromnego zaangażowania zawodników i trenerów. Zdobyte medale, wysokie miejsca w klasyfikacjach drużynowych oraz liczne sukcesy indywidualne świadczą o wysokim poziomie sportu akademickiego na naszej uczelni. Postawa reprezentantów Uniwersytetu Przyrodniczego – ich waleczność, determinacja i konsekwencja w dążeniu do celu – zasługują na najwyższe uznanie. Wszystkim zawodnikom, trenerom oraz działaczom AZS UP należą się serdeczne gratulacje oraz życzenia kolejnych sukcesów na arenie wojewódzkiej i ogólnopolskiej.

Aktywność sportowa społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nie ograniczała się wyłącznie do udziału w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego i Akademickich Mistrzostwach Polski. Ważnym elementem minionego roku akademickiego były również wydarzenia integrujące studentów i pracowników uczelni organizowane przez Radę Uczelnianą Samorządu Studentów oraz AZS UP Lublin przy wsparciu Centrum Kultury Fizycznej i Sportu.

Wiosną 2026 roku hala CKFiS stała się miejscem cyklu rozgrywek „Nauczyciele vs Studenci” obejmującego turnieje futsalu, siatkówki oraz tenisa stołowego. Celem wydarzenia była nie tylko sportowa rywalizacja, ale także integracja społeczności akademickiej i popularyzacja aktywnego stylu życia. Rozpoczęciem cyklu był turniej halowej piłki nożnej rozegrany 27 marca z udziałem siedmiu drużyn podzielonych na dwie grupy. Rywalizacja przebiegała na wysokim poziomie sportowym i dostarczyła uczestnikom oraz kibicom wielu emocji. Zwycięstwo w turnieju odniosła drużyna Weterynaria, która w finale pokonała 1:0 zespół Bandity. Trzecie miejsce zajęła drużyna Lublin Elita.

Kolejnym etapem cyklu był turniej siatkarski rozegrany 15 kwietnia. W zawodach uczestniczyło osiem drużyn, które zaprezentowały wyrównany poziom sportowy i dużą wolę walki. Pierwsze miejsce zdobyła drużyna UP-aleni, drugie miejsce wywalczył zespół Piłka Ręczna, natomiast na trzeciej pozycji uplasowała się EKIPA 07. Turniej przebiegał w atmosferze fair play i stanowił ważny element integrujący środowisko akademickie.

Cykl zakończono turniejem indywidualnym i drużynowym tenisa stołowego, który odbył się 7 maja. W rywalizacji indywidualnej zwyciężył Adam Ryszewski, przed Tarasem Shchurem i Emilem Kurdzielem. Czwarte miejsce zajęła Katarzyna Karpińska. W turnieju drużynowym najlepsza okazała się para Adam Ryszewski i Igor Zbrożyna. Drugie miejsce zajęli Bartosz Sołowiej i Waldemar Gustaw, natomiast trzecie Katarzyna Karpińska i Anna Czech.

Rozgrywki „Nauczyciele vs Studenci” pokazały, że sport może być skutecznym narzędziem integracji, budowania relacji oraz wzmacniania więzi między studentami i pracownikami uczelni.

Istotnym wydarzeniem były również dzień otwarty Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (19 marca 2026 r.). Centrum Kultury Fizycznej i Sportu, we współpracy z AZS UP, przygotowało dla uczniów szkół średnich program obejmujący turniej futsalu oraz dziewięć konkurencji sprawnościowych. Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do zaprezentowania bazy sportowej uczelni, działalności sekcji AZS oraz osiągnięć studentów reprezentujących Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

W turnieju halowej piłki nożnej uczestniczyło sześć drużyn reprezentujących głównie szkoły średnie. Zmagania przebiegały na wysokim poziomie, a zawodnikom towarzyszył żywiołowy doping publiczności. Dużym zainteresowaniem cieszyła się również część sprawnościowa, w której uczestnicy mogli sprawdzić swoje umiejętności m.in. w koszykówce, siatkówce, na ergometrze wioślarskim oraz podczas zajęć spinningowych. Za udział w konkurencjach przysługiwały punkty uprawniające do otrzymania pamiątkowych dyplomów oraz drobnych upominków związanych z uczelnią. Całemu wydarzeniu towarzyszyła atmosfera sportowej rywalizacji, integracji i dobrej zabawy.

Miniony rok akademicki był dla sportu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie czasem intensywnej pracy, licznych startów oraz wielu cennych sukcesów. Reprezentanci naszej uczelni zdobywali medale i wysokie miejsca zarówno w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego, jak i w Akademickich Mistrzostwach Polski, potwierdzając swoją przynależność do krajowej czołówki sportu akademickiego.

Na szczególne uznanie zasługują zawodnicy sekcji trójboju siłowego, ergometru wioślarskiego, kolarstwa górskiego, siatkówki, judo, lekkoatletyki, piłki ręcznej, unihokeja oraz pływania, którzy swoją postawą, determinacją i systematyczną pracą budowali sportowy wizerunek uczelni.

Wspomniane sukcesy nie byłyby możliwe bez zaangażowania trenerów, działaczy AZS, pracowników Centrum Kultury Fizycznej i Sportu oraz wszystkich osób wspierających rozwój sportu akademickiego na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.

Dziękujemy wszystkim zawodnikom, trenerom, organizatorom i sympatykom akademickiego sportu za wkład w rozwój działalności sportowej uczelni. Osiągnięcia naszych studentów są powodem do dumy i motywacją do dalszej pracy w kolejnych sezonach.

Agnieszka Błaszczak

Dzień otwarty w CKFiS.
Fot. Zofia Wętycz

Zawodnicy sekcji trójbój siłowego
po rywalizacji na AMP.
Fot. Grzegorz Nieczypor

Zawodnicy sekcji ergometru
wioślarskiego po rywalizacji na AMP.
Fot. Agnieszka Błaszczak

Zawodniczka Julia Tyburczy.
Fot. Zofia Wętycz

Zawodniczki
Oliwia Podsiadło i Amelia Podpora.
Fot. strona AZS

Sukcesy sportowe studentów UP w Lublinie w roku akademickim 2025/2026

Rozgrywki unihokeja w ramach AMWL.
Fot. Zofia Wętycz

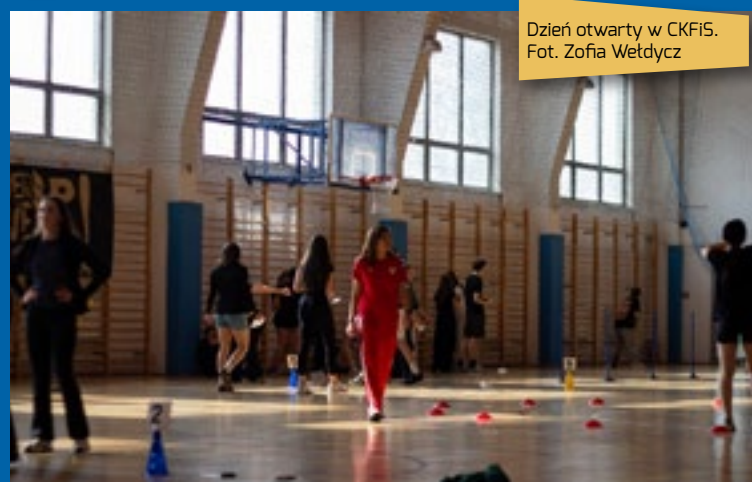
Podsumowanie turnieju futsalu
w ramach rozgrywek „Nauczyciele vs Studenci”.
Fot. Zofia Wętycz

Podsumowanie rozgrywek w piłce
siatkowej „Nauczyciele vs Studenci”.
Fot. Zofia Wętycz

Finałowy pojedynek
w deblu w tenisie stołowym.
Fot. Zofia Wętycz

Dzień otwarty w CKFiS.
Fot. Zofia Wętycz

Kozia joga – relaks, ruch i kontakt ze zwierzętami

Czytaj str. 33
Fot. Karol Ilczuk

